

3 Aruba

Dr. Edward Cheung ontvangt onderscheiding

6 Economie

‘China investeert in financiële sector Macau’

9 Wereld

50 activisten Greenpeace opgepakt in Brussel

12 Sport

Atalanta verder in Champions League na zege

CBA pleit voor consumentenkredietwet- en registratie

Kwart huishoudens in financiële gevarezone

ORANJESTAD — Ruim een kwart van de Arubaanse huishoudens spendeert meer dan er aan inkomsten binnenkomt. Ook besteden Arubaanse huishoudens gemiddeld 25 procent van hun inkomen aan aflossingen en rentebetalingen. Dat blijkt uit onderzoek van de Centrale Bank van Aruba (CBA), die oproept tot meer financiële educatie en het opstellen van kredietwetgeving.

Opvallend is dat een hogere schuldenlast niet leidt tot een toename in achterstallige betalingen, maar volgens de CBA wel is gerelateerd aan overspendering. Verder blijkt uit het onderzoek dat consumenten maar zelden kredieten worden geweigerd, waardoor een ongezond bestedingspatroon kan worden veroorzaakt.

Overspendering

De bank legt een duidelijk causaal verband tussen overspendering en overkreditering enerzijds en een laag huishoudinkomen en inkomensstabiliteit anderzijds. De centrale bank wijst er verder op dat de financiële positie van huishoudens in werkelijkheid nog slechter kan zijn dan uit het onderzoek naar voren is gekomen, doordat

betalingsachterstanden en informele leningen onvoldoende in kaart kunnen zijn gebracht.

Huishoudinkomen

In de periode van 30 september tot 3 december 2017 ondervroeg de CBA met behulp van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in totaal 824 huishoudens. 27 procent van de huishoudens op Aruba besteedt meer dan het huishoudinkomen. Er blijkt een duidelijk verband te zijn met de hoogte van dit huishoudinkomen. Bij een huishoudinkomen beneden 2000 florin is het aandeel huishoudens dat meer uitgeeft dan er binnenkomt 52,3 procent. Uit vervolgonderzoek uit 2019 blijkt volgens het CBA dat minder dan 40 procent van huishoudens financieel gezond zijn.

Inkomensinstabiliteit

Een andere bepalende factor voor overspendering is inkomensinstabiliteit. Van de groep huishoudens met het minst stabiele inkomen geeft 41,8 procent maandelijks meer uit dan er gemiddeld binnenkomt, aldus de CBA. Bij huishoudens met de meest stabiele inkomens is dit ‘slechts’ 23 procent. Tot slot constateerde de CBA dat huishoudens met een hoge schuldenlast een grotere kans hebben op overspendering.

Voorspelbaar patroon

Het patroon lijkt voorspelbaar: hoe hoger de schuldratio (de verhouding tussen maandelijks aflossing en rentebetalingen enerzijds en inkomsten anderzijds), hoe groter de kans dat er sprake is van overspendering. Van de huishoudens met een schuldratio van 39-50 procent spendeert 46,8 procent meer dan er maandelijks aan inkomsten binnenkomt.

Vervolg op pagina 3

Reflectiemoment

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — Een bedachtzaam moment voor de gewezen minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR) tijdens een afscheidsbijeenkomst bij het Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino. Deze vond vanochtend plaats voor genodigden en pers. De minister heeft zijn werkzaamheden per 1 december neergelegd zoals aangekondigd, al werkte hij tot gisteren door. Hij wordt opgevolgd door partijgenoot Marisol Lopez-Tromp. Zie ook pagina 3 ‘Torenhoge ambities voor opvolger’.

Kamer: Voor kerst debat over gelakte dossiers

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil staatssecretaris Menno Snel (Financiën) nog voor het kerstreekspreken over de grotendeels zwartgelakte dossiers die gedupeerde ouders in de toeslagenaffaire hebben ontvangen.

Vrijwel de hele Kamer steunt het verzoek van SP-Kamerlid Renske Leijten om daarover volgende week een debat te voeren. De fiscus zette de afgelopen jaren van honderden, mogelijk zelfs duizenden gezinnen ten onrechte de kinderopvangtoeslag stop. Veel ouders hebben nog altijd geen idee waarom juist

zij van fraude werden beticht en grote bedragen terug moesten betalen. Sommige gedupeerden hoopten daar deze week door inzage in hun dossier duidelijkheid over te krijgen, maar veel informatie bleek onleesbaar te zijn gemaakt.

De handelwijze van de fiscus wekte Kamerbreed verbijstering en irritatie. De coalitiepartijen blokkeerden evenwel een voorstel van de SP om Snel al deze week opnieuw aan de tand te voelen. De staatssecretaris moest vorige week in een debat al diep door het stof. Een deel van de oppositie zegde toen het vertrouwen in hem op.

Betogers blokkeren Franse havens

LE HAVRE — Betogers hebben de toegang tot Franse havens geblokkeerd, inclusief de grootste containerhaven van het land in Le Havre. De links-radicalen vakbond CGT heeft tot de acties opgeroepen om te demonstreren tegen de plannen van de regering om het pensioenstelsel te hervormen.

Volgens de politie zijn er meer dan duizend demonstranten op de been. Een medewerker van de bond zei dat de hele haven stil ligt en dat er meer dan 5000 betogers zijn. Ook de havens van Marseille en La Rochelle worden door demonstranten geblokkeerd. Treinen of

vrachtauto's kunnen de haven van La Rochelle niet meer in of uit, aldus de autoriteiten. Sinds 5 december zijn er overal in het land betogingen tegen de hervormingsplannen. Veel Fransen vrezen dat ze daardoor later met pensioen gaan en dan minder pensioen krijgen dan nu het geval is. Volgens premier Edouard Philippe, voormalig burgemeester van Le Havre, moet het land geleidelijk overgaan naar één pensioenstelsel voor iedereen. Dat moet de tientallen door de staat gesubsidieerde pensioenfondsen voor verschillende beroepsgroepen vervangen. Hij ontvouwde zijn plannen gisteren.

Geweld bij protest tegen minderhedenwet India

Foto: AFP

De afgelopen dagen zijn 20 tot 30 mensen gewond geraakt bij protesten.

DISPUR — Bij demonstraties tegen een minderhedenwet in het noordoosten van India zijn meerdere gewonden gevallen. De politie schoot met losse flodders op actievoerders die de avondklok trotseerden in de staat Assam.

De afgelopen dagen zijn twintig tot dertig mensen gewond geraakt bij protesten. Het leger heeft duizenden extra militairen naar het noordoosten van het land gestuurd om de rust te doen terugkeren. De omstreken werden eerder deze week aangenomen.

Minderheden die voor 2015 zijn gevlucht uit Afghanistan, Pakistan of Bangladesh krijgen de Indiase nationaliteit door deze wet. Het geldt echter niet voor gevluchte moslims. Islamitische groeperingen en oppositiepartijen zien in de wet een

poging van de hindoe-nationalistische regering om de 200 miljoen moslims in het land te marginaliseren. Premier Narendra Modi ontkent dat te willen. Met een aantal tweets probeerde Modi de gemoederen in het overwegend islamitische Assam te kalmeren. De kans dat iemand de berichten daar heeft gelezen is klein, omdat de toegang tot internet in de regio is beperkt door de overheid.

Gewonden door brand op Russisch vliegdekschip

MOSKOU — Op Ruslands enige vliegdekschip, de Admiraal Koezetsov, is tijdens onderhoudswerkzaamheden in de haven van Moermansk brand uitgebroken.

Volgens het Russische ministerie van Defensie zijn daarbij twee soldaten gewond geraakt. Russische media spreken van zes gewonden. Andere aanwezigen konden het schip tijdig verlaten. Russische media melden dat het vuur uitbrak op het dek. Getuigen zagen dikke zwarte rookwolken opstijgen. Volgens persbureau TASS bemoeide de rook het blussen van de brand. Hoe groot de schade is en hoe de brand is ontstaan, is nog niet bekend. Het schip liep vorig jaar ook al schade op tijdens reparatiewerkzaamheden toen een drijvend dok met het schip erin zonk en een kraan op het dek neerstortte. Daardoor ontstond een scheur van vijf meter in de romp.

Foto: AFP

Russisch vliegdekschip de Admiraal Koezetsov.

Het vliegdekschip is gebruikt bij de Russische militaire campagne in Syrië ter ondersteuning van president

Bashar al-Assad. Russische vliegtuigen voerden luchtaanvallen op rebellentreepen uit.

“Wij hebben niets te verliezen en zijn klaar om te reageren”, zei een medewerker van het ministerie tegen het staats-

persbureau KCNA. “Het was dom van de VS om de Veiligheidsraad bijeen te roepen. Die organisatie is niets meer

dan een politiek middel om de Amerikaanse belangen te verdedigen.” De VS hopen de gesprekken met Noord-Korea te hervatten, maar uit de teksten van de Noord-Koreanen blijkt dat die daar niet op zitten te wachten. “De VS hebben ons niets te bieden als we weer in gesprek treden met ze.”

Zware kritiek Noord-Korea op VS en VN

PYONGYANG — Het Noord-Koreaanse ministerie van Defensie heeft de Verenigde Staten en de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties sterk bekritiseerd. Het land zegt een reactie paraat te hebben voor mogelijke sancties die Washington wil opleggen aan Pyongyang.

 **Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Prijsverhoging Amigoe

Gewaarde lezer, allereerst willen wij u bedanken voor het feit dat u geabonneerd bent op de Amigoe. Wij waarderen uw keuze om onze krant te lezen en waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

Amigoe di Aruba deelt u hierbij mede dat vanaf 1 januari 2020 de prijs voor abonnementverkoop aangepast zal worden.

De abonnementsprijs voor de Amigoe wordt met 2 florin per maand verhoogd. De prijs voor een losse krant blijft 1,75 florin.

Vanaf 1 januari 2020 kost het abonnement bij Amigoe di Aruba, net zoals bij de andere kranten, 38 florin per maand.

Uiteraard zal de Amigoe di Aruba met dezelfde passie het nieuws blijven brengen en de lezers kunnen blijven genieten van de Napa die elke maandag uitkomt en daarnaast het nieuwe Topixs tijdschrift dat vier keer per jaar uitkomt.

De Amigoe presenteert met trots een nieuw product, een primeur in de magazinewereld. Het betreft het nieuwe lifestyle magazine Topixs. Het is niet zomaar een magazine, ons nieuwste tijdschrift sluit aan bij onze multiculturele maatschappij met niet één, niet twee, met maar liefst vier talen: Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans.

Met Topixs hopen we niet alleen onze samenleving te entertainen, maar ook te informeren over een scala van onderwerpen, culturele dialogen die cruciaal zijn voor het eiland. Door de verhalen die er het meest toe doen op een eerlijke en relevante manier te brengen, zijn we ervan overtuigd dat we deze culturele en duurzame beweging bereiken.

Wij waarderen uw medewerking,

Management

Meer dan alléén een krant!

Lees,like ycomparti

AMIGOE OP SCHOOL

Minister Otmar Oduber legt lat hoog bij afscheid:

Torenhoge ambities voor opvolger

ORANJESTAD — Een autonoom grond- en ontwikkelbedrijf op afstand van de politiek. Dat is misschien wel de belangrijkste organisatorische verandering die minister Otmar Oduber in gang heeft gezet en die zijn opvolger Marisol Lopez-Tromp (POR) in 2020 als nieuwe Infrastructuur-minister mag afmaken.

Tijdens een afscheidsbijeenkomst vanochtend met onder meer de pers in het Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino, bevestigde minister Oduber naar aanleiding van vragen van de Amigoe dat de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) een autonoom overheidsbedrijf wordt waar ook de Dienst Landmeetkunde en Vastgoedregistratie (Kadaster) onderdeel van gaat uitmaken. Zo'n reorganisatie is volgens de minister belangrijk om de beleidsambities die onder zijn verantwoordelijkheid zijn uitgezet in het Ruimtelijke Ontwikkelingsplan (ROP) en Concept Ruimtelijk Ontwikkelingsplan met voorschriften (ROPv) ook daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Toezicht en controle
Het is feitelijk een privatisering en fusie van de twee overheidsdiensten, die hun publiekrechtelijke verantwoordelijkheid behouden, benadrukt Oduber. Volgens hem zal de verzelfstandiging bijdragen aan de transparantie en rechtszekerheid naar burgers en bedrijven, die volgens de afgetreden bewindsman in het verleden vaak ontbraken. Het ontbreken van die transparantie leidde tot willekeur en onzekerheid bij burgers en bedrijven. Voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen van het ROP/ROPv, die Oduber omschrijft als een balans

Foto: Jan Jansen

tussen economische, infrastructurale en milieuaarden, is een autonoom uitvoerings- en controleapparaat essentieel, stelde Oduber in het Hilton.

Serlimar-wet
Dat nieuwe ruimtelijke beleid, dat voor het eerst moet voorzien in een keiharde gebruiksbeplanning, zegt hij als hoogtepunt te zien van zijn laatste ambtstermijn in het kabinet Wever-Croes. Een dieptepunt was het (vooralsnog) stranden van de Serlimar-wet onthult hij. Oduber blijft er desgevraagd op hameren dat hij vindt dat het vuilverwerkingsbedrijf Serlimar als autonoom overheidsbedrijf met een publiekrechtelijke taak (vuil ophalen) een financieel onafhankelijke positie moet hebben en de wettelijke heffing aan burgers (verankerd in de Serlimar-wet) daarvoor nodig is. De middelen die de

regering daarmee vrijspelt zijn broodnodig om het tot nog toe onopgeloste afvalprobleem op te lossen, aldus de gewezen minister.

Silicon Valley
Dat hij zich in zijn strijd voor de Serlimar-wet van de nodige retoriek bediende en zelfs beschuldigingen uitte aan het adres van het opgestapte MEP-Statelid Daphne Lejuez, dat zij door EcoTech zou zijn omgekocht was, ziet hij als nodig voor de goede zaak. Die retoriek hoort bij de manier van politiek bedrijven waar hij goed in is en wat volgens hem nodig is om draagvlak te creëren. Een ander stijfiguur waar hij zich van bedient is overdrijving. Zo wijst hij op het vlekkenplan dat hij met de DIP ontwikkelde voor San Nicolas en waarin onder meer een gebied is opgenomen met de titel 'City Park en

High Tech Industry'. Tijdens een presentatie daarover in het Infrastructuurgebouw gistermiddag, maakte DIP-directeur Haime Croes de vergelijking met Silicon Valley.

'Make no small plans'
Torenhoge ambities zijn goed, vindt de minister, die stelt dat er – ondanks de beperkte hoeveelheid ruimte – veel meer mogelijk is op Aruba. 'Make no small plans' is een motto waar hij zich in kan vinden. Een nieuwe manier van grondgebruik en de breuk met kaveluitgifte zoals het gebruikelijk was, is daarvoor noodzakelijk, stelt Oduber. Zijn opvolger Marisol Lopez-Tromp mag ermee aan de slag. Over de plannen van Oduber zelf: daarover blijft hij wat vaag, behalve dat hij terugkeert naar de toeristische sector waar hij voorheen werkzaam was.

Unanieme steun in Staten voor verlenging Sociaal Crisisplan

ORANJESTAD — Er is unanieme steun in de Staten voor voortzetting van het Sociaal Crisisplan (SCP). De Centrale Commissie van de Staten sprak vorige week unaniem steun uit voor verlenging van het SCP. Volgens Rocco Tjon zal de verlenging geen gevolgen hebben voor het bepalen van financiële normen.

De uitslag houdt in dat het verlengen van het SCP tot en met 2020 unaniem door de Staten wordt gesteund, meldt Rocco Tjon, fractieleider van de MEP aan de Amigoe. "Vooruitlopend op de begroting 2020 is de minister van Sociale Zaken en Arbeid, Glenbert Croes (MEP) geautoriseerd door de Staten om continuïteit te garanderen", legt Tjon uit.

Verlenging contracten
Tjon gaat ook in op het verlengen van de contracten van de professionals van het SCP. "Het verzoek van de minister is gebaseerd op het

advies van de Directie Sociale Zaken, dat verzoekt om de contracten van de professionals die gewonnen zijn voor het Sociaal Crisisplan te verlengen. (...) Het voortzetten

van het Sociaal Crisisplan zal geen nadelige gevolgen hebben voor het behalen van de financiële normen", zegt Tjon tegen de Amigoe.

Projecten SCP
De regering zette het Sociaal Crisisplan op naar aanleiding van de dood van de broertjes Rishandroh (5) en Roshandrick (3) eind 2017. De regering wilde voorkomen dat huiselijk geweld, wat de jongens fataal was geworden, nog een keer zou kunnen voorkomen.

Het SCP bestaat uit 31 plannen van ongeveer twintig overheidsdiensten (zoals de ministeries van Sociale Zaken, Justitie, Volksgezondheid en Onderwijs) en zo'n twaalf stichtingen en organisaties die op sociaal gebied werkzaam zijn.

Kwart huishoudens in financiële gevarenzone

Vervolg van pagina 1

Bij huishoudens met een schuldratio van 51 tot 100 procent is dit aandeel 87,3 procent. Een relatief klein deel van de ondervraagde huishoudens gaf aan dat minimaal een lid van het huishouden wel eens te maken heeft gehad met een niet gehonoreerde kredietaanvraag, waarbij een te laag salaris vaak de doorslag gaf.

Spaartegoeden
Budgetoverschrijdingen hoeven niet per se een groot probleem te zijn als huishoudens daar reserves tegenover hebben staan, stelt de centrale bank. Maar uit de analyse van de CBA

blijkt dat driekwart van de huishoudens die te veel uitgeven niet voldoende reserves hebben om hun uitgavenpatroon te dekken. Van de huishoudens die meer geld uitgeven dan er binnenkomt, maar wel een spaartegoed aanhouden, heeft minder dan 20 procent voldoende geld om hun budgetoverschrijding langer dan een jaar te kunnen volhouden. Bij meer dan de helft van deze huishoudens zal het spaargeld er al na een maand doorheen zijn.

Overkreditering
Nieuwe schulden maken lijkt de meest gekozen oplossing om budgetoverschrijdingen te dekken. Uit het onderzoek van de

CBA blijkt dat de gemiddelde schuldratio bij huishoudens 25 procent bedraagt. Bij 1 op de 5 huishoudens bedraagt de schuldratio meer dan 38 procent, wat de CBA beoordeelt als 'risicovol'. De creditcard is het meest gebruikte kredietinstrument (32,2 procent), gevolgd door hypotheek (23,5 procent), persoonlijke leningen (16 procent), leningen bij niet-banken (15,9 procent) en autoleningen (14,9 procent). In absolute zin doen hypotheek de grootste aanslag op het maandinkomen (gemiddeld 1669 florin per hypotheek), gevolgd door autoleningen (861 florin), persoonlijke leningen (664 florin) en studentenleningen (546 florin).

Vervolgonderzoek in 2019 wijst volgens de CBA uit dat consumentenkrediet vanuit niet geregistreerde en niet onder toezicht staande kredietverleners, zogenaamde informele krediet, een toenemende rol speelt in overkreditering en schulden druk.

Financiële educatie
De Centrale Bank van Aruba adviseert beleidsmakers de risico's van overspendering en overkreditering onder de aandacht te blijven brengen en in te blijven zetten op financiële educatie. Daarnaast wijst de CBA op de verantwoordelijkheid van commerciële banken en andere kredietverstrekkers. Die zouden kunnen bijdra-

Dr. Edward Cheung ontvangt onderscheiding

HOUSTON/ORANJESTAD — Tijdens de ceremonie die dinsdagavond 10 december gehouden werd in het Johnson Space Center in Houston Texas, ontvingen zo'n vijftig mensen een erkenning. Ook Edward Cheung, van Arubaanse afkomst die in dienst is als principal engineer bij het NASA Goddard Space Flight Center, ontving een erkenning. Tijdens de ceremonie was er een live videoverbinding met het ISS en werden de deelnemers in staat gesteld te converseren met de astronauten.

Oude radar gesloopt

Foto: Nadine Sales

ORANJESTAD — Achter het gebouw van de brandweer was gisteren te zien hoe de oude luchthavenradar afgebroken werd. De radar werd in 1990 aangeschaft door de Directie Luchtvaart maar is naar verluidt nooit goed in gebruik genomen. Inmiddels heeft de Air Navigation Services Aruba (ANSA) een nieuw systeem in gebruik genomen voor de luchtverkeersleiders waarbij gebruik gemaakt wordt van transponders in vliegtuigen die een signaal uitzenden.

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
MaryJoan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

50 Caribbean Cinemas

PH VIP At Paseo Herencia 582-3693

PBP Palm Beach Plaza Mall 586.0074

caribbeancinemas.com

Caribbean Cinemas Aruba

MORE VARIETY IN PROGRAMMING AND SHOWTIMES NOW WITH 14 SCREENS!

DECEMBER 12

AKHIENATEN

PBP SATURDAY, DECEMBER 14, 1:00PM

AKHIENATEN

PH MON-THU 6:05 | 7:30 | 8:50

FRI 6:05 | 7:30 | 8:50 | 10:15

SAT 2:00 | 3:20 | 4:45 | 6:05 | 7:30 | 8:50 | 10:15

SUN 2:00 | 3:20 | 4:45 | 6:05 | 7:30 | 8:50

CXC

PH MON-THU 5:50 | 8:30

FRI 5:50 | 8:30 | 11:10

SAT 3:10 | 5:50 | 8:30 | 11:10

SUN 3:10 | 5:50 | 8:30

PBP

PH MON-FRI 4:00 | 6:40 | 9:20

SAT-SUN 1:20 | 4:00 | 6:40 | 9:20

PBP

PH MON-THU 5:10 | 7:50

FRI 5:10 | 7:50 | 10:30

SAT 2:30 | 5:10 | 7:50 | 10:30

SUN 2:30 | 5:10 | 7:50

IMOGEN POOTS | CARY ELWES

BLACK CHRISTMAS

PH MON-FRI 6:25 | 8:40

SAT-SUN 1:55 | 4:10 | 6:25 | 8:40

PBP

PH MON-FRI 5:15 | 7:25 | 9:35

SAT-SUN 1:00 | 3:05 | 5:15 | 7:25 | 9:35

MARK RUFFALO | ANNE HATHAWAY

DARK WATERS

PH MON-FRI 6:45

SAT-SUN 1:50 | 6:45

KRISTEN BELL | IDINA MENZEL

Disney

FROZEN II

PH MON-FRI 6:00 | 8:35

SAT-SUN 3:30 | 6:00 | 8:35

PBP

PH MON-FRI 3:50 | 4:45 | 6:15 | 7:05 | 8:40 | 9:25

SAT-SUN 1:25 | 2:25 | 3:50 | 4:45 | 6:15 | 7:05 | 8:40 | 9:25

DANIEL CRAIG | CHRIS EVANS

Knives Out

PH MON-FRI 6:00 | 8:35

SAT-SUN 1:00 | 3:45 | 6:30 | 9:15

OZUNA | CLARISSA MOLINA

QUE LEONES

PH MON-THU 6:10 | 8:30

FRI 6:10 | 8:30 | 10:50

SAT 3:50 | 6:10 | 8:30 | 10:50

SUN 3:50 | 6:10 | 8:30

PBP

PH MON-THU 4:50 | 7:05 | 9:20

FRI 4:50 | 7:05 | 9:20 | 11:35

SAT 2:35 | 4:50 | 7:05 | 9:20 | 11:35

SUN 2:35 | 4:50 | 7:05 | 9:20

OPENING TOMORROW: MADAANI 2

THE MAGIC OF THE MOVIES ON YOUR MOBILE DEVICE

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

Help, de school staat in 'brand'

ORANJESTAD — Voor de scholieren van de Sint Aloysius School in Oranjestad was het afgelopen vrijdagochtend even spannend. Er brak namelijk brand uit en de leerlingen moesten geëvacueerd worden. Gelukkig betrof het een simulatie. De leerlingen hadden goed geoefend en iedereen was veilig.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Schoolhoofd Vladimir de Cuba legt uit aan de krant dat werken aan het evacuatieplan de eerste stap is voor het werken aan een veiligere school. "We zitten nu in een tijdelijk gebouw, maar we hebben gemerkt dat er bepaalde uitdagingen zijn. Het is niet hetzelfde als de school waar wij zaten. Dit gebouw heeft lange gangen en je loopt niet makkelijk naar de speelplaats. Dus als er iets dringends is, moeten we weten hoe we het gebouw op de meest veilige manier, maar ook zo snel mogelijk verlaten", verklaart hij.

Carroussel

De leerlingen hebben de hele week geoefend op het thema veiligheid en het verlaten van de klas van juffrouw Boekhoudt. Zij heeft het evenement helpen organiseren. Op vrijdagochtend was er

een carroussel met verschillende hulpdiensten. Elke klas kreeg een presentatie van de partijen en schoof daarna door naar de volgende, vijf in totaal. De presentaties werden gegeven door de politie, de ambulancedienst, de brandweer, slachtofferhulp en ook gaf iemand lessen in zelfverdediging.

Presentielijst

De Amigoe nam een kijkje in de klas tijdens de lezing van

de brandweer. Na uitleg over verschillende typen vuur en hoe je het moet blussen moesten de leerlingen oefenen om het lokaal te verlaten. Ze moesten zich opstellen in twee verschillende rijen, voor elke klas een.

De brandweer doet het licht uit en de leerlingen moeten rustig de klas verlaten, wat best een uitdaging is voor de opgewonden kinderen. Eenmaal buiten merkt brand-

weer op: vergeet je niet iets? "Oh ja", zegt de leraar, "ik ben vergeten om mijn leerlingen te tellen." Het tellen is belangrijk om te vergelijken met de presentielijst. Het is namelijk zo dat wanneer een leraar buiten een leerling mist, hij of zij niet in het gebouw terug mag gaan om deze leerling te zoeken, maar dit moet melden bij de brandweer. "Het is heel belangrijk dat de presentielijsten elke dag worden

bijgehouden", legt juffrouw Boekhoudt uit. "Deze moet je altijd bij je hebben om de leerlingen te tellen."

Oefenen

"We hebben de hele week geoefend met de leerkrachten en de kinderen, maar de kinderen weten niet dat er zo meteen een simulatie komt", zegt Boekhoudt. De brandweer zet de rookmachine aan en maakt flink veel rook bij de lerarenka-

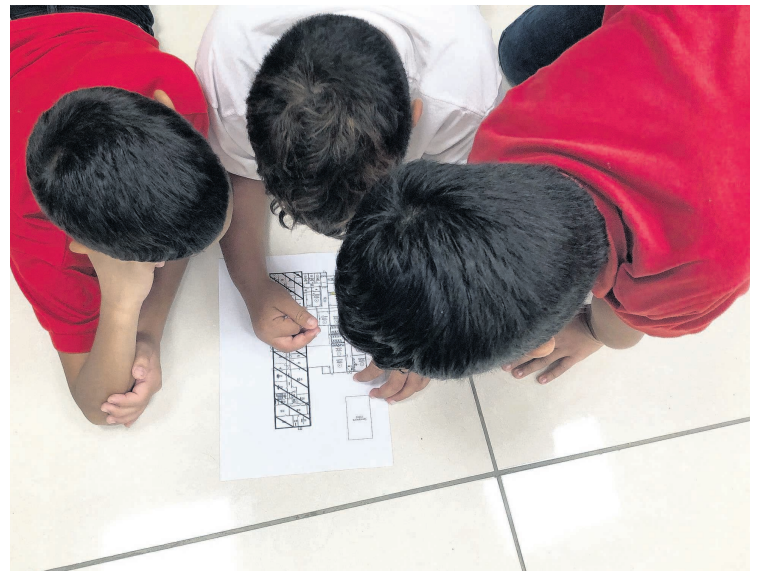
mer en in de gang. Daarna zet het schoolhoofd het loeiende brandalarm aan. De leerlingen verlaten de lokalen netjes zoals ze geleerd hebben en mogen niks meenemen. Alle klassen lopen door de gang achter naar de speelplaats en stellen zich daar op.

Het schoolhoofd gaat langs elke leerkracht om te horen of er leerlingen missen. Maar de oefening is nog

niet afgelopen. Een heuse brandweerwagen komt voor het gebouw en brandweermannen in vol ornaat, met maskers en zuurstofflessen op hun rug, rollen de waterslangen uit en blussen de 'brand'. Ook controleren ze het gebouw lokaal voor lokaal op achtergebleven kinderen, totdat het sein brand meester is gegeven. "De evacuatie ging best wel snel", bevestigt de brandweer aan de krant.

Foto's: Nadine Salas

MINI
MEGA

MEGA PLUS

Koop je Mini Mega en met Afl. 2,-
erbij kan je de hele jackpot winnen

Vrijdag 13 Dec

Afl. **350.000,-**

Hoe?

Afl. 5

Afl. 250.000,-

Afl. 100.000,-

Extra!

www.lottoaruba.com

f

t

y

@

lotto
Carnaval de la Mer

Verkrijgbaar in Super Food bij de Klantenservice en/of bij elk verkooppunt van Lotto.
Voor meer informatie, bel 525-7555 of bezoek onze website www.lottoaruba.com.

WIN
Amazing Prizes!
#AMIGOEBCREATIVE

ALL INCL. TRIP TO
CURACAO

FREE
SUBSCRIPTIONS

ASUS
TABLET

WEEKEND STAY
FOR TWO

AMIGOE
MERCH

Like
Amigoe Aruba
on Facebook

Take
a selfie with
an Amigoe
or AoS

Like the page
INSTANTLY?

1 LIKE
= 1 VOTE

TAG AMIGOE
AND
SHARE!

WINNERS WILL
BE ANNOUNCED
DECEMBER 18,
2019

scan the code!

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Aruba
AIRLINE

RENAISSANCE
CURAÇAO RESORT & CASINO

CARNIVAL CASINO
More than just a Casino
More to love. Play responsibly

The Mill
Korfoe, Kuraçao

SETAR
Creating Connections

AMIGOE
Meer dan alleen een krant!

Minister van Toerisme verwacht nieuw record cruisetoeerisme

ORANJESTAD — Verwacht wordt dat Aruba dit jaar weer een record aan cruise-toeristen binnenhaalt. Op het moment is het record van 815.000 toeristen, het aantal toeristen dat cruiseschepen in 2018 naar het eiland brachten, nog niet overschreden maar dat zal naar verwachting aan het eind van het jaar wel zo zijn.

Dat maakt Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) bekend. “In de ontwikkeling van het toerisme, is het cruise-toerisme aan het groeien en we verwachten dit jaar weer een nieuw record”, stelt

Foto: Arhief

hij in een persbericht. Hij verwijst daarbij naar afgelopen dinsdag 10 december

toen er drie cruiseschepen in de haven aanmeerden met een totaal van meer dan

10.000 toeristen. De bedoeling is dat de cruisetoeeristen die Aruba aandoen later verblijfstoeristen worden, maakt minister Oduber duidelijk. Om die reden is het volgens hem belangrijk dat het eiland deze toeristen de ‘best mogelijke ervaring’ laat beleven, zodat ze op een later tijdstip terugkomen.

“De samenleving moet zich bewust zijn van de belangrijkheid van deze toeristische sector. Toerisme is onze kracht, laten we dit beschermen en de toeristen de beste service geven (...)”, aldus Toerisme-minister Oduber.

Kustwacht betrapt Venezolaanse vissers

ORANJESTAD — De Kustwacht Caribisch Gebied betrapte afgelopen dinsdagochtend vier personen van Venezolaanse afkomst die illegaal visnetten in de Arubaanse wateren gooiden. De visnetten zijn in beslag genomen en vernietigd. Dat laat de kustwacht weten in een persbericht. Het Rescue and Coordination Center (RCC) van de kustwacht zag op de radar een verdachte boot in Arubaanse wateren varen. Een Metal Shark voer in zuidelijke richting en trof bij aankomst een boot genaamd Ali Primera aan. Omdat op dat moment nog geen vis was gevangen, volstond het Openbaar Ministerie met het in beslag nemen en afstand laten doen van de netten. De vissers mochten na de controle weer verder varen. De visnetten zijn inmiddels vernietigd.

100-jarig jubileum Avianca

ORANJESTAD — Luchtvaartmaatschappij Avianca bestaat sinds donderdag 5 december 100 jaar. Deze mijlpaal is afgelopen dinsdag gevierd met een feestelijke bijeenkomst in de VIP Garden op luchthaven Reina Beatrix.

Momenteel is Avianca de oudste luchtvaartmaatschappij in Latijns-Amerika en tevens de op een na oudste ter wereld na de Nederlandse KLM. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) feliciteerde de luchtvaartmaatschappij tijdens de bijeenkomst met de behaalde mijlpaal. De Colombiaanse luchtvaartmaatschappij Avianca is een belangrijke factor geweest bij de ontwikkeling van Aruba als toeristische bestemming, schrijft het kabinet Wever-Croes in een bericht op Facebook. Tijdens de bijeenkomst

op de luchthaven waren daarom behalve de premier ook vertegenwoordigers van de Aruba Tourism Authority (ATA) en de Aruba Airport Authority (AAA) aanwezig.

Vluchten naar Aruba
Avianca vloog voor het eerst

nieuwe markten, waaronder Peru, Ecuador, Argentinië en Brazilië.

Oprichting
Avianca werd opgericht door Duitse immigranten in de Colombiaanse stad Barranquilla in 1919. Oorspronkelijk heette de luchtvaartmaatschappij Scadta.

Toen de oorlog dichterbij kwam, werd Scadta eind jaren een bron van zorgen bij de Amerikaanse regering, die zich zorgen maakte over de veiligheidsimplicaties van de banden van de luchtvaartmaatschappij met Duitsland. Pan American World Airways verwierf vervolgens een controle-rend belang in het bedrijf. In 1949 nam Scadta na een fusie met de Colombiaanse luchtvaartmaatschappij Saco (Servicio Aéreo Colombiano) de huidige naam aan.

Afstudeerfilm Arubaan genomineerd voor HKU Awards

UTRECHT/ORANJESTAD — De film Patroon van de uit Aruba afkomstige filmmaker Mario Gonsalves is genomineerd voor beste afstudeerproject van de HKU Awards 2019. Hij behaalde recent zijn Bachelor in Arts & Design aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) met deze korte speelfilm van 16 minuten.

De HKU schrijft op zijn website: “Mario wil met zijn film Patroon het vaak negatieve stereotype beeld veranderen wat Nederlandse media geven van jonge mannen uit de voormalig Nederlandse Antillen. De film onderzoekt de reis van zelfontdekking en vaderschap van een jonge migrant die opgroeit in Amsterdam-Zuidoost.” De ceremonie en prijsuitreiking van de HKU Awards vinden

plaats op 9 januari 2020 in Utrecht. Patroon was ook genomineerd in de studentencompetitie van het Nederlands Film Festival dat in september plaatsvond. Gonsalves haalde ruim 12.500 euro op via crowdfunding om de film te kunnen maken. Ook kreeg de filmmaker steun van media-platform VICE, Panavision en de Arubaanse overheid. Gonsalves begon met een eenvoudige camera te filmen toen hij opgroeide op Aruba en regisseerde inmiddels verschillende films en schrijft ook filmscenario's. Ook heeft hij inmiddels naam gemaakt met het regisseren van muziekvideo's die samen zo'n 100 miljoen views hebben.

Ben Trimon geëerd voor bijdrage aan cultuur

ORANJESTAD — De zeventigjarige Benito ‘Ben’ Trimon is vrijdag 6 december in het zonnetje gezet door de regering. Hij werd geëerd wegens het feit dat hij al 55 jaar een belangrijke bijdrage levert aan de lokale cultuur door het bespelen van verschillende uiteenlopende snaarinstrumenten. Tijdens een speciale ceremonie op het kantoor van de minister van Financiën, Economie en Cultuur werd in het bijzijn van zijn familie en vriend Robert Jeand’or het artistieke pad van Trimon belicht. Daarna kreeg hij een erkenning in de vorm van een plakkaat uitgereikt door Cultuur-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP).

Op stap

Ontspanning, sporten, uitgaan, dansen, evenementen en andere tips tijdens dit weekend. Ook een activiteit aanmelden? Stuur een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com.

KUNST & CULTUUR

MET Opera: Akhnaten
Caribbean Cinemas Aruba
Za 13.00 - 17.00 uur

CULINAIR

Journey into Red Wines
The Wine Room
Za 20.00 - 22.00 uur

EVENEMENTEN

Kerst Bazaar
Colegio Ora Ubao
Vr 18.00 - 23.00 uur

Anochi Navideño
Nos Paraíso kleuterschool
Vr 18.30 uur

Open Stage
Iglesia Piedra Plat
Za 16.00 - 19.00 uur

Christmas Fair 2019
Bernard van de Veen Zeppenfeldstraat 14
Za 19.00 - 22.00 uur

MAATSCHAPPELIJK

MiMami Christmas Toy Drive
Cas di Cultura
Za 10.00 - 18.00 uur

Holiday Sunset Drive Fundraising
Arashi Beach Shack
Zo 15.30 - 19.00 uur

SPORT

Hatha Yoga Teacher – Teacher education
My Fitness 3
Vr 08.30 - zo 16.00 uur

UFC 245 – Usman vs Covington

On The Rocks Café
Za 20.00 - 02.00 uur

STAPPEN

Travel Session Band
Bugaloe
Vr 19.00 - 22.00 uur

Liam Kelly Live

Alfie's in Aruba
Vr 20.00 - 22.00 uur

Farmer Marcus & The Garden Live

Casibari Music Café and Grill
Za 20.00 - 23.30 uur

Seven Day Pass Live

Saloon Bar Aruba
Za 23.30 - 03.00 uur

ORANJESTAD — Het telefoonnummer van de Nationale Bibliotheek is veranderd. Dat maakt de instantie bekend middels een persbericht. Het nieuwe nummer betreft 528-1500 en is geldig voor alle drie de locaties, namelijk de bibliotheek in Oranjestad aan de George Madurostraat, de bibliotheek in San Nicolas aan de Peter Stuyvesantstraat 16 en het departement Arubiana aan de Bachstraat 5. Het nieuwe nummer is het hoofdnummer waarmee men zijn of haar boeken kan verlengen en vragen om informatie of andere diensten.

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De meeste Europese beurzen bleven vandaag dicht bij huis. Beleggers waren vooral in afwachting van het eerste rentebesluit van de Europese Centrale Bank (ECB) onder leiding van de nieuwe president Christine Lagarde. Daarnaast werd uitgekeken naar de Britse verkiezingen en verwerken de Europese markten het besluit van de Fed, die de rente conform verwachting onveranderd liet.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,1 procent in de min op 598,64 punten. De MidKap won 0,6 procent tot 893,95 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt bleven vrijwel vlak. Londen steeg 0,3 procent. Betaalbedrijf Adyen was koploper bij de hoofdfondsen op het Damrak met een winst van ruim 2 procent na een adviesverhoging door Morgan Stanley. Takeaway verloor 0,4 procent. Takeaway is met techinvesteerder Prosus (plus 0,9 procent) verwickeld in een overnamestrijd om Just Eat, dat 0,2 procent daalde in Londen.

Nestlé klom 0,5 procent in Zürich. Het bedrijf verkoopt zijn Amerikaanse ijsjestak aan Froneri. De deal heeft een waarde van 4 miljard dollar.

Tokio

Kleine winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met een kleine winst geëindigd. Beleggers hielden vooral de ontwikkelingen aan het handelsfront tussen de Verenigde Staten en China in de gaten. Daarnaast verwerkten de markten het besluit van de Amerikaanse Federal Reserve om de rente onveranderd te laten. Ook werd uitgekeken naar de uitslag van de Britse verkiezingen en de rentevergadering van de Europese Centrale Bank (ECB).

De hoofdindeks in Tokio, de Nikkei 225, sloot 0,1 procent hoger op 23.424,81 punten. De Japanse machinemakers gingen overwegend vooruit, ondanks een daling van de machineorders. De chipbedrijven waren in trek na sterke koerswinsten onder Amerikaanse branche-noten. Tokyo Electron steeg 4,9 procent, Sumco won 3,3 procent en Advantest klom 2,8 procent.

De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 0,2 procent lager. De Hang Seng-index in Hongkong steeg 1,4 procent. De Kospi in Seoul kreeg er 1,5 procent bij. De Zuid-Koreaanse technologiebedrijven Samsung en SK Hynix dikten 2,5 en 3 procent aan. De All Ordinaries in Sydney eindigde 0,7 procent in de min.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend. Beleggers op Wall Street namen kennis van het besluit van de Europese Centrale Bank (ECB) om de rente ongemoeid te laten. Ook werden ontwikkelingen aan het Chinees-Amerikaanse handelsfront gevolgd en de Britse verkiezingen.

De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,5 procent hoger op 28.040 punten. De brede S&P 500 steeg 0,5 procent tot 3155 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq won 0,4 procent tot 8687 punten.

Aan het handelsfront verklaarde president Donald Trump op Twitter dat de Verenigde Staten dicht bij een 'grote deal' met China zijn. Volgens Trump willen de Chinezen een deal, net als de Amerikanen. Bedrijven die vatbaar zijn voor handelsperikelen stonden bij de winnaars. Chipfondsen als Micon Technology en Nvidia stegen tot 2,7 procent. Machinebouwer Caterpillar kreeg er 1,1 procent bij.

Ook was er aandacht voor de luchtvaartsector. Delta Air Lines rekent volgend jaar op een omzetgroei van 4 tot 6 procent. Het aandeel Delta ging 2,7 procent omhoog. Koffieketen Starbucks klom 2,2 procent.

Fed laat rente in VS ongemoeid

WASHINGTON — De Federal Reserve, de Amerikaanse koepel van centrale banken, heeft de rente onveranderd gehouden. Het belangrijkste rentetarief in de Verenigde Staten blijft daarmee staan op 1,5 procent tot 1,75 procent. De beslissing de niveaus ongemoeid te laten was voor het eerst sinds mei unaniem en werd ook algemeen verwacht op de financiële markten.

De Fed verlaagde eind oktober de rente in de VS

voor de derde keer dit jaar in een poging de nog altijd

goed draaiende Amerikaanse economie te wapenen tegen afremming van de wereld-economie. Eind november meldde de Fed nog dat de Amerikaanse economie de laatste tijd een 'bescheiden' groei laat zien en dat de vooruitzichten positief zijn.

Ook nu stelde de Fed dat de stand van de economie de huidige tarieven rechtvaardigt. De bankenkoepel wees onder meer op de groei en inflatie. Verder waren de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt sterk. Ook de consumentenbestedingen werden door de Fed

als positief neergezet. De 'zwakke' export bleef een punt van zorg.

Verder liet de Fed in een toelichting op de vooruitzichten de term onzekerheden weg. Voor 2021 worden over het algemeen hogere tarieven verwacht.

‘China investeert in financiële sector Macau’

MACAU — De Chinese president Xi Jinping kondigt volgende week een serie maatregelen aan om de eilandstaat Macau een financieel centrum te maken, zo bevestigen overheidsbronnen tegenover persbureau Reuters. Volgens hen wordt Macau hiermee beloond voor het feit dat grootschalige anti-overheidsprotesten hier het afgelopen halfjaar zijn uitgebleven, in tegenstelling tot in het nabijgelegen Hongkong.

De economie van de stadstaat leunt zwaar op de gokindustrie. Xi wil de nadruk nu verleggen naar toerisme en de financiële sector. “Vroeger gaven we al het gunstige beleid aan Hongkong”, zegt een Chinese overheidsfunctionaris. “Nu willen we dat diversificeren.” Peking wil zich hiermee indekken tegen toekomstige schade van ongeregeldeheden in Hongkong. Het zingt al langer rond dat de Chinese overheid dit wil doen, maar deze berichten zijn nu voor het eerst bevestigd door overheidsbronnen.

tigd door overheidsbronnen.

De plannen houden in dat er op Macau een beurs komt met de Chinese yuan als betaalmiddel en een instantie die transacties kan afhandelen, een zogeheten settlement center. Ook krijgt de stadstaat de beschikking over een nabijgelegen stuk grond, dat behoort tot het Chinese vasteland. Dit kan worden gebruikt om daar onderwijs- en zorgvoorzieningen neer te zetten.

Macau is een voormalige Portugese kolonie die onderdeel is van China, maar net als Hongkong een hogere mate van autonomie heeft. Hoewel in Hongkong veel verzet is tegen de toenemende Chinese invloed, zijn grootschalige protesten in Macau tot nu toe uitgebleven. De helft van de bevolking van de eilandstaat komt oorspronkelijk van het Chinese vasteland. Daardoor is Macau meer georiënteerd richting het vasteland dan Hongkong, waar de oorspronkelijke bevolking een meerderheid vormt.

Stadstaat Macau wordt beloond voor het uitblijven van anti-overheidsprotesten.

GroenLinks wil af van trucs rond dividendtaks

DEN HAAG — GroenLinks wil af van boekhoudkundige trucs waarmee buitenlandse bedrijven voorkomen dat zij in Nederland dividendbelasting moeten afdragen. Tweede Kamerlid Bart Snels komt met een initiatiefwet die dergelijke fiscale ontsnapingsroutes moet afsluiten.

Snels ziet verscheidene manen in de wet op de dividendbelasting, de heffing op de winstuitkering van bedrijven aan hun aandeelhouders. Zo kunnen bedrijven daar onderuit komen door de uitkering via een schijncoöperatie te laten lopen. Coöperaties zijn vrijgesteld van

de dividendbelasting. “Grote bedrijven betalen in Nederland minder belasting dan de kleine ondernemers”, zegt Snels. “Dat klopt niet en is oneerlijk. We moeten dat snel aanpakken door de gaten in de wet te dichten en ervoor te zorgen dat de multinationals niet meer met slimme trucs weggkomen.” Snels diende eerder een wet in die ervoor moet zorgen dat multinationals meer winstbelasting gaan betalen. De mogelijkheid om verliezen bij buitenlandse dochters in Nederland af te trekken van de winst, worden beperkt. Dat voorstel is al door het kabinet omarmd. Ook nu rekent GroenLinks op steun binnen de regeringscoalitie.

VS leggen Iran nieuwe sancties op

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben sancties ingesteld tegen de grootste luchtvaartmaatschappij van Iran, Mahan Air. Ook het scheepvaartnetwerk van het islamitische land moet het ontgelden. Washington stelt dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan het transport en de verspreiding van massavernietigingswapens.

De nieuwe sancties volgen op een historische gevangenruil, enkele dagen geleden. Die stap was uitzonderlijk omdat spanningen tussen de landen zijn toegenomen nadat de Amerikaanse president Donald Trump

zich terugtrok uit het nucleaire akkoord met Iran dat in 2015 was afgesloten.

De VS richten zich onder meer op de in Shanghai gevestigde Easail Shipping Company, die illegaal materiaal van de Iraanse Aerospace Industries Organisation zou hebben vervoerd. De sancties tegen Easail en aanvullende sancties voor scheepvaartmaatschappijen in Iran worden van kracht in juni volgend jaar. Verder staat Mahan Air op de zwarte lijst. De VS wijzen erop dat ook bedrijven die zaken doen met de luchtvaartmaatschappij of de scheepvaartondernemingen kunnen worden bestraft.

Saudi Aramco doorbreekt grens 2000 miljard dollar

RIYAD — Het Saudi-sche staatsoliebedrijf Saudi Aramco is meer dan 2000 miljard dollar waard. Kort na de openingsbel van de beurs in Riyad vandaag werd het aandeel 10 procent hoger gezet, waarmee de grens van 2 biljoen dollar werd doorbroken.

De onderneming heeft daarmee de waardeering gekregen waarop kroonprins Mohammed bin Salman bij de aankondiging van de beursplannen rekende. Saudi Aramco werd in één klap de duurste onderneming op de beurs ooit. De beurswaarde is bijna tien keer hoger dan die van de Brits-Nederlandse olie- en gasreus Shell. Het beursdebuut leverde Saudi Aramco 25,6 miljard dollar op.

‘Opec-maatregel voorkomt olieoverschot niet’

LONDEN — De wereldwijde oliemarkten kampen volgend jaar nog steeds met overschotten, ondanks de door oliekartel Opec, en zijn bondgenoten als Rusland, ingestelde extra productiebeperkingen. Dat concludeert het IEA. Volgens dat internationale energieagentschap kunnen olievoorraden in het eerste kwartaal van volgend jaar dagelijks met 700.000 vaten per dag toenemen.

Het IEA gaat in zijn raming uit van de maximale productiebeperking die de Opec+ landen hebben afgesproken van 2,1 miljoen vaten per

dag. Dat de maatregelen maar beperkt effect zullen sorteren, komt onder meer doordat elders meer olie wordt geproduceerd. Het

agentschap wijst vooral naar de productiegroei uit schalie in de VS. Al met al wordt er meer geproduceerd dan de wereldwijde vraag. Het IEA wijst er verder op dat de afgesproken productiebeperkingen door de Opec-landen en bondgenoten als Rusland minder zullen uitpakken dan gedacht. Opec-leden als Irak en Nigeria nemen het namelijk niet zo nauw met de afspraken.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	12-Dec			12-Dec			
DOW JONES	28.138.44	0.81%	AEX	601.32	0.39%		
S&P 500 INDEX	3,165.45	0.76%	ARCELOMITTAL	16.30	3.26%		
NASDAQ	8,722.77	0.79%	AEGON NV	4.13	2.38%		
AMAZON.COM INC	1,759.18	0.60%	KONINKLIJKE AHOL	22.51	-1.27%		
APPLE INC	270.59	-0.07%	AKZO NOBEL	89.62	1.43%		
BAIDU INC-SP ADR	120.80	3.81%	ASML HOLDING NV	256.75	1.02%		
BERKSHIRE HATH-B	225.16	1.16%	DSM (KONIN)	114.50	0.53%		
BOEING CO/THE	349.22	-0.22%	HAL TRUST	145.40	0.35%		
CITIGROUP INC	77.03	1.96%	HEINEKEN NV	93.80	-1.49%		
COCA-COLA CO	54.34	0.71%	ING GROEP NV	10.66	2.17%		
COSTCO WHOLESALE	296.25	0.32%	KPN (KONIN) NV	2.62	-2.93%		
WALT DISNEY CO	148.28	0.47%	KONINKLIJKE PHIL	42.57	-0.26%		
3D SYSTEMS CORP	8.91	2.06%	RANDSTAD NV	54.50	1.53%		
EBAY INC	35.23	0.89%	ROYAL DUTCH SHA	26.03	0.66%		
FACEBOOK INC-A	202.73	0.23%	TOMTOM	9.42	0.23%		
GENERAL ELECTRIC	11.35	3.50%	TOTAL SA	47.81	0.88%		
ALPHABET INC-A	1,350.65	0.48%	UNILEVER NV	53.97	-0.06%		
HP INC	20.34	1.32%	W.P. STEWART HOL	578.09	0.34%		
HOME DEPOT INC	212.92	0.43%					
INTEL CORP	57.75	1.18%	SCOTIA FUNDS	11-Dec			
JOHNSON&JOHNSON	141.05	0.05%	MONEY MARKET	13.5405	0.01%		
MICROSOFT CORP	152.94	0.82%	US DOLLAR BOND	2.8093	0.15%		
PROCTER & GAMBLE	125.17	0.41%	GLOBAL EQUITY	3.1630	0.30%		
ROYAL DUTCH-ADR	57.83	0.75%	US EQUITY	17.6900	0.03%		
STARBUCKS CORP	88.48	2.18%	CANADIAN EQUITY	2.7819	-0.07%		
TWITTER INC	30.35	-0.65%	FUNDS	11-Dec			
WALMART INC	120.09	0.92%	BGF CONT EUR FLEX	31.51	0.57%		
EXCHANGE TRADED FUND	12-Dec		BGF EMKT BOND	18.64	0.16%		
ALERIAN MLP - AMLP	8.31	1.59%	BGF FIX INC GBL OP	14.69	0.07%		
ISH GBL HY BD - GHYG	49.44	0.15%	BGF GBL ALLOCATION	59.68	0.32%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.49	0.19%	BGF USD CORE BOND	17.31	0.06%		
ISH SELECT DIV - DIVY	104.92	1.11%	BGF USD HY YIELD BND	35.20	0.09%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.29	1.40%	TEMPLETON GBL BND	25.13	-0.16%		
ISH MSCI PAC - EPP	46.49	0.85%	TEMPLETON ASIAN SM	49.64	0.47%		
ISH RUSSELL - IWV	185.76	0.85%	CURRENCIES	12-Dec			
ISH S&P 500 - SPY	190.41	0.73%	YEN/USD	109.2800	0.66%		
ISH EUROPE - IEV	45.92	0.64%	EUR/USD	1.1118	-0.11%		
INVESCO QQQ TRUS	206.73	0.85%	CAN/USD	1.3190	0.12%		
INVESCO DB COMMO	15.74	0.59%	GBP/USD	1.3121	-0.57%		
SPDR S&P INT DIV-DWIX	40.08	0.23%	COMMODITIES	12-Dec			
SPDR S&P MID 400	371.71	1.04%	OIL WTI	59.35	1.00%		
SPDR S&P 600 SMA	72.09	1.38%	GOLD	1467.13	-0.52%		
VANGUARD REIT - VNQ	91.04	-0.58%	SILVER	16.86	0.01%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	55.53	1.00%	WHEAT	529.75	2.02%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

CBCS werkt aan gecontroleerde afwikkeling

Girobank morgen weer open na tijdelijke sluiting

WILLEMSTAD — Klanten van de Girobank kunnen morgen weer bij hun rekening. Dat verklaarde de directie van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) gistermorgen tijdens de persconferentie over de invoering van het moratorium. De CBCS heeft tot morgen de operaties van de noodlijdende bank bevroren. Daarnaast kan iedere klant van de Girobank tot een maximumbedrag van 10.000 gulden over zijn tegoeden beschikken.

Met deze maatregel wil de CBCS de gelden van de 'kleinste schouders' waarborgen. Volgens de centrale bank is dit conform de internationale deposito-garantiestandaarden. Het overgrote deel van de rekeninghouders – 93 procent – hoeft zich volgens de CBCS geen zorgen te maken. Van de 27.000 rekeninghouders kunnen er 25.000 over hun volledige banktegoeden beschikken. Slechts 2000 rekeninghouders hebben meer dan 10.000 gulden bij de Girobank staan. “Degenen met de breedste schouders moeten het langst op hun geld wachten”, zei scheidend interim-president-directeur Bob Traa. In overleg met de regering en de 'grote' cliënten wordt naar oplossingen gezocht zodat ze toch aan hun verplichtingen aan derden kunnen voldoen. De Isla-raffinaderij

Vlnr. Leila Matroos-Lasten, Bob Traa en José Jardim.

heeft bijvoorbeeld haar hoofdrekening bij de Girobank. Door de geruchtenstroom van de laatste weken ontstond er een geldvlucht bij de Girobank. De Girobank zag dat de hoogte voor de geldopnames toenam en daarmee nam de druk op de bank toe. “De liquiditeit van de bank is niet onbeperkt”, aldus financieel-economisch directeur José Jardim van de CBCS. Dit is

de eerste keer in de historie van de centrale bank dat de toezichthouder een lokale bank een paar dagen heeft moeten sluiten. De banksystemen van de Girobank moeten op het moratorium worden aangepast. Dat geldt dus ook voor online bankieren en de geldautomaten. “Het is cruciaal dat de klanten voor het weekeinde aan hun geld kunnen komen”, zei Jardim.

De Girobank staat al jaren economisch zwak. De bank valt al sinds 2013 onder de noodregeling van de CBCS. Het is volgens Traa in andere landen ongebruikelijk dat een centrale bank het bestuur van een financieel instituut bijna zeven jaar overneemt. Traa is van mening dat de activiteiten van de Girobank reeds in 2013 stopgezet hadden moeten worden. Sinds dat jaar is geprobeerd de bank weer gezond te maken.

Dat is een moeilijk proces. Curaçao verkeert in een structurele recessie. De activiteiten van de raffinaderij zijn sterk afgenomen en ook de Venezolaanse markt is weggevalen. De afgelopen jaren leed de bank verlies. Na de personeelsinkrimping en andere besparingsmaatregelen lukte het de Girobank om soms break-even te draaien. Sommige maanden maakte de bank zelfs winst.

Afwikkeling

Op termijn zal de merknaam Girobank ophouden te bestaan. De CBCS werkt aan een gecontroleerde afwikkeling. Dat betekent dat gezonde onderdelen, zoals de leningenportefeuilles, worden afgestoten. Als het de CBCS lukt om de assets van de bank te verkopen kan het maximumbedrag van 10.000 gulden gestaag worden verhoogd, legde Jardim uit. “We kunnen van tevoren niet

Een ATM van de Girobank. Op het scherm staat slechts 'buiten gebruik'.

zeggen tot welk bedrag.” Sinds de noodregeling is geprobeerd een strategische partner binnen te halen. Die zoektocht bleef tot begin dit jaar vruchteloos. “Het is moeilijk om een investeerder te vinden. Het geld dat de investeerder erin stopt is in feite weggegooid geld. Ook maakt de huidige economische situatie het niet aantrekkelijk om in de Girobank te investeren”, zei Jardim. Zelf heeft de centrale bank 270 miljoen gulden in de Girobank gestopt. In overleg met de regering moet gekeken worden hoe deze schuld over een lange termijn wordt gedekt. Volgens Jardim is de Girobank door wanbeleid van de oud-directie en onttrekking uit de bank (persoonlijke verrijking) in de problemen geraakt. De centrale bank heeft in New York een zaak lopen tegen de oud-compagnons

van voormalig directeur van de Girobank Eric Garcia, IIG Trade Opportunities Fund. Dit fonds was meerderheidsaandeelhouder in Giro Holdings (een aandeelhouder van de Girobank). Er hangt hun claim van 93 miljoen dollar boven het hoofd.

Schoonheidsprijs

De CBCS beaamt dat de communicatie naar de klanten toe geen schoonheidsprijs verdient. “Hoe het er afgelopen dinsdag bij de filialen aan toe ging verliep niet op de beste manier. We zullen de gang van zaken analyseren”, zei Jardim.

Door het moratorium bij de Girobank ontstond er gistermorgen ook een bankrun bij de PSB bank. Dit wordt bevestigd door regeringsbronnen. Inmiddels is de situatie gestabiliseerd.

Streefdatum afronding HNO-enquête 2021

WILLEMSTAD — Het streven is om de parlementaire enquête over Hospital Nobo Otrobanda (HNO) af te ronden vóór het einde van de zittingsperiode van de Staten in 2021. PAR-Statelid Gisette Seferina is de voorzitter van de werkgroep, die deskundige kandidaten voor de hoorzitting-commissie gaat interviewen.

De Centrale Commissie boog zich maandag over het rapport van de tijdelijke commissie van de Staten die het voorbereidende werk voor de HNO-enquête verrichtte. Deze rapportage werd vorige maand, op 14 november, ingeleverd. Dit geschiedde binnen de gestelde termijn van twee maanden nadat de commissie voorgezeten door Curtley Obispo (PAR) werd ingesteld. Na die instelling op 11 september, vergaderde de tijdelijke commissie zes keer in de periode van 23 september tot 15 november. Oorspronkelijk maakten ook Marilyn Moses (MP), Gilbert Doran (MFK), Rennox Calmes (PIN) en Eugène Cleopa (MAN) deel van de commissie. Moses trok

zich terug vóór de start van de werkzaamheden en Doran na de eerste bijeenkomst. Met name commissievoorzitter Obispo werd tijdens de vergadering op maandag door verschillende Statenleden geprezen voor de voorbereidende werkzaamheden en het uitgebrachte rapport. Alleen Calmes viel een beetje uit de toon met zijn uithaal naar een aantal collega-parlementariërs, die zich eerst kritisch hadden opgesteld naar aanleiding van de besluitvorming voorafgaand aan de instelling van de tijdelijke commissie. Statenlid Jeser el Ayoubi (PAR) verraste de aanwezige parlementariërs met zijn standpunt over welke rapporten te raadplegen

tijdens de parlementaire enquête. Hij vond dat de HNO-businesscase en gevoeligheidsanalyse van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (Soab) als basis moet dienen voor het parlementaire onderzoek in plaats van het rapport van de Algemeen Rekenkamer Curaçao (ARC). Dit in tegenstelling tot de meeste andere Statenleden, onder wie ook zijn partijgenoot Obispo, die vonden dat min of meer alle rapporten geraadpleegd dienen te worden en vooral de ARC-rapportage. Het waren namelijk de Staten die zelf bij de Rekenkamer aanklopten voor een onderzoek. Na twee rondes van raadslagingen hadden de Statenleden in de Centrale Commissie het rapport van de tijdelijke commissie aangenomen en een reeks besluiten vastgelegd. De commissie die de deskundige kandidaten voor de hoorzittingcommissie gaat interviewen, bestaat uit voorzitter Seferina en

collega-parlementariërs Jaime Cordoba (PS), Charles Cooper (MFK), Menki Rojer (KdNT), Wimbert Hato (MAN), Moses en Calmes. Voorts is het streven om de parlementaire enquête over HNO vóór het einde van de zittingsperiode van de Staten in het jaar 2021 af te ronden. Deze hoorzittingscommissie mag echter verlenging aanvragen als er meer onderzoekstijd nodig wordt geacht. De vaststelling en instelling van deze commissie zal tijdens een openbare vergadering van de Staten plaatsvinden. De Centrale Commissie ging maandag tot slot ook akkoord met de hoofdonderzoeksvraag. Deze luidt: wat waren de zwaktes, sterktes, dilemma's en leemtes in het (bestuurlijk) optreden, inclusief het afleggen van verantwoording aan de Staten van Curaçao over de uitvoering van de bouw en transitie van het HNO.

Ex-directeur Voogdijraad krijgt gelijk van rechter

WILLEMSTAD — Dayanarah Roozendal, die in 2016 als directeur van de Voogdijraad werd geschorst, heeft drie jaar later gelijk gekregen in de bodemzaak die ze tegen het Land had aangespannen. Roozendal was in 2011 aangesteld als directeur.

De ambtenarenrechter vernietigde het schorsingsbesluit omdat onvoldoende is gemotiveerd waarom de schorsing noodzakelijk was. Het vonnis werd op 23 oktober uitgesproken, maar pas deze week gepubliceerd. Het Land moest de proceskosten, 1400 gulden, betalen.

Naamszuivering

Roozendal zelf werd bij landsbesluit van 23 augustus 2019 met ingang van 1 oktober 2019 uit de functie van directeur en secretaris van de Voogdijraad ontheven en in de functie van jurist bij de beleidsorganisatie van het ministerie van Justitie benoemd. Het vonnis in deze bodemprocedure betekent voor haar een stukje naamszuivering in haar personeelsdossier. De vernietiging van het besluit versterkt bovendien haar positie in de bezwaarprocedure tegen het benoemingsbesluit als jurist bij Justitie. Op het moment van het vonnis in oktober, was er nog geen intrekking van het schorsingsbesluit opgesteld.

Verandermanager

Roozendal werd in mei 2016 de toegang ontzegd omdat ze – zonder toestemming van de

toenmalige Justitie-minister – op haar beurt aan de verandermanager de toegang tot het gebouw en terrein van de Voogdijraad had ontzegd. In afwachting van het onderzoek werd Roozendal in oktober 2016 geschorst.

Onvoldoende

De rechter vond dat het Land dit niet voldoende had gemotiveerd. Roozendal wist dat de verandermanager bezig was om beschuldigingen aan haar adres over pestgedrag, intimidatie en de angstcultuur die toen binnen de Voogdijraad werden ervaren, te onderzoeken. Maar nieuwe informatie die uitgebreider onderzoek, en dus de schorsing, moest rechtvaardigen, daarvan was geen sprake. Het Land heeft onvoldoende gemotiveerd gelaten welke noodzaak er op 26 oktober 2016 nog bestond voor het opleggen van de ordemaatregel van schorsing. Het bestreden besluit kent een motiveringsgebrek en dient daarom te worden vernietigd.

Meewerken

Toenmalig minister van Justitie Nelson Navarro had de verandermanager aange-

wezen om de aanbevelingen van de Raad voor de Rechtshandhaving (RvR) uit 2015 uit te kunnen voeren. Roozendal zou hier volgens Navarro niet aan meewerken. Uit het onderzoek van 2015 bleek dat de Voogdijraad slecht met de andere ketenpartners binnen het Justitie-ministerie samenwerkte. Er werd onvoldoende bekendheid en invulling gegeven aan het formuleren en implementeren van een actief sanctiebeleid en tuchtrecht hetgeen de belangenbehartiging van het kind belemmerde.

Onethisch

Volgens Roozendal bleek kort nadat de verandermanager met haar gesprekken met het personeel was gestart, dat zij onprofessioneel gedrag vertoonde en onethische onderzoeksmethodes gebruikte. Roozendal heeft haar geconfronteerd met de feiten en heeft haar aangesproken op haar gedrag, voor ze de verandermanager, zonder toestemming van minister Navarro, de toegang ontzegde.

Of het Land hoger beroep heeft aangetekend tegen dit vonnis is niet bekend. Bij het sluiten van deze krant was nog geen reactie binnen van de Landsadvocaten.

Steeds meer fondsen voor wetenschap

WILLEMSTAD — De internationaal gefinancierde projecten van de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), Eucarinet en Erasmus+ programma's, maken een meer op onderzoek gebaseerde en actieve leervorm steeds meer mogelijk door studenten en medewerkers te betrekken bij onderzoeksprojecten. Dit stelt rector magnificus Francis de Lanoy van de University of Curaçao (UoC).

“Al jaren proberen we een academische cultuur aan de UoC te promoten door het lesformaat te veranderen naar een meer interactieve benadering van openbare en klassikale lezingen.” Hierbij refereert hij aan diverse onderzoeken die

zouden hebben aangetoond dat de traditionele leraar-gecentreerde interactie in de klas waar docenten aan het oplezen en studenten aan het luisteren zijn minder effectief in het leerproces is en niet bijdraagt aan discussies in de klas, noch een academisch cultuur

zou bevorderen. De Lanoy: “Tegenwoordig zijn klaslokalen overwegend discussiefora waar studenten en docenten actief betrokken zijn bij gesprekken en discussies gebruiken om de meest nuttige antwoorden op problemen te vinden. Elke student kan zijn of haar ideeën op een interactieve manier presenteren maar ook reageren op ideeën waar hij of zij het niet mee eens is. Ik ben een voorstander van betrokken studenten, docenten, professoren en interacties in de klas.” De rector magnificus

doelt op de gezamenlijke onderzoeksprojecten, actieve deelname aan openbare lezingen, academische bijdrage aan de gemeenschap en toegepast onderzoek, die mogelijk worden gemaakt door fondsen vanuit Nederland. Jaarlijks investeert NWO in totaal bijna 1 miljard euro verdeeld over ruim 7000 onderzoeksprojecten aan universiteiten en kennisinstellingen die onderzoek doen met betrekking tot maatschappelijke uitdagingen.

Enquête over conjunctuur 2019

WILLEMSTAD — Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is onlangs gestart met een online enquête onder bedrijven op Curaçao. Onderwerp is de conjunctuur over het jaar 2019. Doel van de enquête is om zo veel mogelijk cijfermateriaal te vergaren op het gebied van de economie en het bedrijfsleven.

Middels online formulieren en enquêteurs krijgen bedrijven vragen voorgelegd over de volumes van de inkoop en verkoop, exploitatiekosten, investeringen en de personeelsgrootte in 2019. Ook zullen

vragen worden gesteld over hoe het bedrijf de toekomst ziet alsmede over het investeringsklimaat. De enquête wordt gehouden onder bedrijven met tien of meer werknemers. Ondernemingen met negen of

minder personeelsleden worden via een steekproef benaderd. In totaal gaat het om 800 bedrijven op Curaçao. De enquête zal online worden gehouden. Bedrijven krijgen een formulier toegezonden dat zij online tot en met 17 januari 2020 kunnen beantwoorden. Ondernemingen die niet online hebben geantwoord krijgen een persoonlijk bezoek van een enquêteur, aldus een toelichting van het CBS.

Consumentenbond Bonaire: ‘Wat is de verklaring voor extreem hoge benzineprijzen?’

KRALENDIJK — Consumentenbond Unkobon wil van het Bestuurscollege weten waarom de verkoopprijs van benzine op Bonaire hoger ligt dan op Aruba en Curaçao. De inkoopprijs ligt voor de eilanden op hetzelfde bedrag, maar de verkoopprijs is op Bonaire al enige tijd hoger.

Unkobon vraagt in een brandbrief, gericht aan de bestuurders, om uitleg. “Al meerdere maanden dalen de prijzen van benzine op Aruba en Curaçao, maar op Bonaire zijn de prijzen sterk omhoog gegaan. In de eerste acht maanden van het jaar vertoonden de benzineprijzen op de drie eilanden ongeveer dezelfde

trend. Vanaf juli is dat anders”, schrijft de Bonairiaanse consumentenbond in de brief. Het prijsverschil met Curaçao is inmiddels opgelopen tot bijna 31 procent, terwijl de hoogte van de inkoopprijs niet verschilt. Curoil, importeur van olieproducten, heeft desgevraagd aan de consumentenbond laten weten dat het bedrijf dan wel de benzine naar Bonaire haalt, maar niet verantwoordelijk is voor de verkoopprijs. Het is het Bestuurscollege dat de brandstofprijzen vaststelt. Unkobon noemt de verkoopprijs op Bonaire dan ook ‘onbegrijpelijk’. Ze snappen niet waarom op Bonaire al vanaf juli ‘zo veel meer’ betaald moet worden dan op Curaçao.

Internationale waarnemers zaak van St. Maarten, niet van Nederland

PHILIPSBURG — Carmelita Rombley, kandidaat nummer drie op de lijst van de People's Progressive Alliance (PPA) zei gisteren dat niet Nederland, maar St. Maarten zelf het initiatief zou moeten nemen met betrekking tot de aanwezigheid van internationale waarnemers tijdens de tussentijdse parlementsverkiezingen in januari.

“Het is essentieel om te grijpen dat internationale waarnemers over de hele wereld een noodzakelijk onderdeel van verkiezingen zijn, en niet iets ongewoons is”, stelde Rombley in een persbericht. Het kan volgens haar ‘in ons voordeel werken’ als er onregelmatigheden worden gesignaleerd die ingaan tegen nationale wetgeving in verband met de verkiezingen. Als onafhankelijk orgaan kunnen deze waarnemers ook helpen om de verkiezingen voor de internationale gemeenschap te legitimeren. Dit is uiterst belangrijk voor St. Maarten, met

betrekking tot de mogelijkheden voor toekomstige ontwikkelingssamenwerking via het Koninkrijk of anderszins. Bovendien kan de aanwezigheid van waarnemers er volgens Rombley voor zorgen dat het resultaat van de verkiezingen geloofwaardiger wordt voor de bredere gemeenschap op St. Maarten. “Dit is vooral van vitaal belang omdat St. Maarten gevallen heeft meegemaakt waar corruptie veel plaatsgevonden onder veel bekende politici en er op dit moment sprake is van wantrouwen jegens onze leiders.”

Als internationale waarnemers kunnen samenwerken met binnenlandse waarnemers, kan het voorbeeld van de internationale waarnemers St. Maarten helpen om zelf ‘nationale observatie-inspanningen’ te ontwikkelen. “Als financiering het probleem is, is dit een prioriteit, om de bovengenoemde redenen. We moeten samenwerken met onze Koninkrijkspartners om een oplossing te vinden”, concludeert zij.

Moeder geeft zoon aan: 12 maanden cel

KRALENDIJK — Een 31-jarige Bonairiaan is veroordeeld tot twaalf maanden cel, waarvan vijf voorwaardelijk, nadat de politie drugs en een vuurwapen aantrof in de slaapkamer van de man.

De moeder deed eerder aangifte tegen haar eigen zoon omdat ze door hem werd bedreigd. Tijdens de rechtszaak bleek dat de verstandhouding tussen beiden al jarenlang slecht is. Er zou sprake zijn van pedagogische verwaarlozing. Alhoewel de relatie tussen beiden verre van optimaal is, staat de man nog wel altijd ingeschreven op het adres van zijn moeder. Hij verblijft daar met enige regelmaat en heeft

ook zijn eigen slaapkamer in het ouderlijk huis. De politie heeft de slaapkamer, met medewerking van de moeder, doorzocht en trof daar 10 gram cocaïne en een vuurwapen aan. Op het moment van de aanhouding rookte hij een joint op het balkon. De advocaat verklaarde dat zijn cliënt, die zelf afwezig was, met grote regelmaat drugs gebruikt. Zo veel dat het ‘misschien’ wel onder de noemer verslaving valt.

Dierenopvang Kakelvers krijgt geld van roddelblad Privé

KRALENDIJK — Het Nederlandse roddelblad Privé heeft een onbekend geldbedrag overgemaakt naar de dierenopvang Kunuku Kakelvers op Bonaire. Het gaat om een schadevergoeding die zanger André Hazes heeft bedongen.

Hazes kreeg de schadevergoeding omdat het roddelmagazine onlangs een foto van zijn zoon op de cover had geplaatst. De foto werd voorzien van de tekst ‘Kleine jongen, hoe leg je hem dit uit?’. Die tekst sloeg op de veelbesproken relatie die de volkszanger heeft met presentatrice Bridget Maasland. De zanger

schakelde bij het zien van die cover een advocaat in omdat het portretrecht van de kleine Hazes geschonden zou worden. Tot een zaak is het uiteindelijk niet gekomen. Beide partijen hebben een regeling getroffen waar de schadevergoeding de uitkomst van is. Dat geld heeft de Hazes-telg dus niet zelf ontvangen, maar

Armoedebestrijding

Duurzame verbetering onderkant loongebouw Bonaire

KRALENDIJK — Het heeft even geduurd, maar de contouren van een gericht beleid voor de armoedebestrijding in Caribisch Nederland zijn te ontwaren. “Er zit beweging in en er veranderen dingen ten goede, zoals met de kinderbijslag die vanaf één januari op een met Europees Nederland vergelijkbaar niveau is beland”, zo meldt Erik Brakke die leiding geeft aan de ‘unit’ van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op Bonaire.

door onze correspondent
Wim Romeijn

Brakke ziet een visie gestalte krijgen om Caribische Nederlanders uit de armoede te trekken, maar geeft toe dat ook hij geen toverstokje heeft: “Het is een proces dat stapsgewijs verloopt. Het begin is er, maar er is ook nog een lange weg te gaan.” Het is volgens de SZW-unitdirecteur belangrijk om binnen de beperkingen die bestaan wel te kunnen waarmaken wat er zoal ‘geroepen’ wordt: “Ik kijk daarbij vooral naar wat wij in het hier en nu en onder de gegeven omstandigheden kunnen doen. En dat is best wel wat. Mensen die het nodig hebben, gaan er echt op vooruit.”

Aan de onderkant van het loongebouw komt er via de onderstand een forse aanvulling op de AOV-uitkering waardoor deze omhoog gaat van een maximum van 644 dollar naar 951 dollar. “Er is gekozen om dat via de onderstand te regelen omdat niet iedereen een volledige AOV-uitkering ontvangt. De meeste AOV’ers krijgen niet de volle 100 procent maar een deel daarvan. Daarop kun je dus geen inkomensbeleid loslaten.

Minimumloon stijgt

Brakke is ook blij dat, voor het tweede jaar op rij, de koopkracht van het minimumloon met 5 procent stijgt: “Dat komt bovenop de inflatiecorrectie. Ons beeld is dat die twee opeenvolgende verhogingen de eiland economie niet ontregelen.” Brakke

benadrukt het belang van een minimumloon dat beduidend hoger ligt dan het ijkpunt sociaal minimum – om de prikkel tot arbeid te behouden. Samen met de gesprekspartners in de Centraal Dialoog – het eerder dit jaar opnieuw tot leven geroepen overlegorgaan van overheid, vakbonden en werkgeversorganisaties – laat SZW thans onderzoeken welke ruimte er nog bestaat om het minimumloon verder te laten stijgen, zonder het bedrijfsleven in de problemen te brengen. Hierbij speelt het verhogen van de arbeidsproductiviteit – het mogelijk voornaamste bestanddeel van lonen – voorslagnog geen rol van betekenis. Dat komt volgens Brakke voornamelijk omdat Caribisch Nederland vanwege zijn kleine markt en relatieve isolement geen efficiëntie kan halen uit schaalvoordelen.

Vestzak-broekzak

Het draaien aan de knoppen van de inkomenspolitiek kan daarentegen ook onbedoelde gevolgen hebben. Sommige mensen die hun inkomen erop vooruit zien gaan, ontstijgen de vrije voet en kunnen met de belastingdienst van doen krijgen. “Dan riskeer je een onwenselijke vestzak-broekzak situatie. Dat hebben wij ondervangen door afspraken te maken met de belastingdienst, waarbij SZW de eventueel verschuldigde belasting zelf verrekent. Door dit brutoeren van de bedragen die wij uitkeren, krijgen en behouden onze

klanten het volledige bedrag waarop zij recht hebben.” Brakke vertelt dat de SZW-unit ook afspraken heeft gemaakt met woningbouwstichting Fundashon Cas Boneriano (FCB) om te verhinderen dat klanten hun extraatje weer kwijtraken aan een hogere huur. Brakke stelt dat er bij de armoedebestrijding ook volop aandacht moet worden besteed aan het beteugelen van de kosten: “Er zijn twee uitgavenposten die een zware wissel trekken op het gezinsbudget: woonlasten en nutsvoorzieningen, zoals water en elektra. Als wij de armoede echt willen aanpakken, valt hier de grootste winst te behalen.” Brakke kan zich herkennen in de brief die de Centraal Dialoog onlangs schreef aan de regering in Den Haag en waarin het orgaan pleit voor een mentaliteitsomslag in de organisatie, en het beheer van de nutsvoorzieningen op de eilanden. Hierbij vragen de gesprekspartners om het tot dusver gehanteerde principe dat de water- en elektriciteitsvoorziening kosten-dekkend moeten zijn, te laten varen.

Haagse ambtenaren

Volgens Brakke bestaat er in Den Haag weliswaar begrip voor de bijzondere omstandigheden in de drie bijzondere gemeenten van Caribisch Nederland, maar blijft het zaak om de departementen constant hierop te wijzen: “Wij geven vanuit hier aan wat nodig is en zorgen er vervolgens voor dat de geboden oplossingen aansluiten bij onze realiteit.” Dat laatste is niet altijd het geval. Zo stonden de Haagse ambtenaren van SZW er bijvoorbeeld op dat de hoogte van de kinderbijslag, naar Europees Nederlands voorbeeld, gerelateerd moest worden aan leeftijd. “En dat staat ons ICT-systeem dus simpelweg niet toe. Dan kunnen we

dus handmatig iedere maand gaan kijken wie van de ongeveer 4000 kinderen een jaartje ouder is geworden of een nieuw systeem aanschaffen. Beide opties zijn gewoon niet erg praktisch, dus was het verstandiger om de huidige methodiek te bewaren. Het kostte enige moeite om daarvoor het licht op groen te krijgen.”

Ouders opgespoord

Wat ook moeite kostte, was het opsporen van ouders die recht op kinderbijslag hebben maar zich niet bij SZW hadden gemeld: “Bij mijn aantreden als unitdirecteur, was ik verbaasd dat niet iedereen die recht heeft op kinderbijslag, die ook daadwerkelijk krijgt. En dat terwijl veel van die ouders het geld goed konden gebruiken.” Inmiddels heeft de unit de meeste rechthebbers opgespoord en aangespoord om een aanvraag in te dienen. “De regels kunnen niet simpeler zijn: woon je rechtmatig in Caribisch Nederland en heb je kinderen jonger dan achttien jaar, dan krijg je kinderbijslag,” aldus Brakke.

De SZW-unitdirecteur geeft aan dat zijn medewerkers doorgaans positieve reacties krijgen van klanten: “Er zijn soms wel eens wat negatieve geluiden te horen, maar wij luisteren graag en zijn makkelijk te bereiken. Ook doen onze medewerkers hun best om mensen zelf te benaderen, en hen te helpen bij het indienen van aanvragen. Dan blijkt onze kleinschaligheid ineens een voordeel, want de lijntjes zijn kort.” Brakke verzekert dat het ingezette armoedebestrijdingstraject structureel is, en dus niet wappert in de politieke wind van Den Haag. “De stappen die nu zijn gezet, zijn duurzaam”, aldus de SZW-unitdirecteur.

‘Er loopt hier zoveel dans- en theatertalent rond’

KRALENDIJK — De laatste repetities voor de muzikale toneelvoorstelling ‘I love you to the moon and back’ worden deze week gehouden. Het moet een voorstelling worden die uniek is voor Bonaire. “Het is een echte beleving, zowel voor de bezoekers als voor de leerlingen.”

door **Robert Pastoor**

Mieke de Louw (37) legt samen met haar leerlingen de laatste hand aan de door haar zelfgeschreven voorstelling. De zangrepetities zijn in volle gang, ouders die vlak voor de voorstelling nog wat vragen hebben, kaartjes die nog verkocht moeten worden; het hoort er allemaal bij in de hectische dagen zo vlak voor de voorstelling.

Naar eigen zeggen krijgen de toeschouwers iets voorgeschoteld wat ‘uniek’ is voor Bonaire. “Je komt niet gewoon binnen in een zaal met stoelen. We spelen buiten en alles is prachtig uitgelicht. Vanaf het moment dat de mensen er zijn, bevinden ze zich in een sprookje. De bezoekers hoeven niet te wachten tot de voorstelling begint, die is al begonnen zodra je er bent. Je wordt echt meegenomen van begin tot eind. Het is driedimensionaal, tijdens de voorstelling is overal wat te zien.” Mieke komt uit de danswereld. Ze volgde een dansopleiding vanaf haar vijftiende, maar vanaf haar vierde levensjaar was ze al aan het dansen. Naarmate de jaren verstreken, kwam ze tot de conclusie dat ze liever als docent in de danswereld verder wilde gaan. “Lesgeven geeft mij meer voldoening. Daar word ik echt blij van.” Inmiddels is haar bedrijf Dance & More niet meer weg te denken op Bonaire. Veel basisschoolkinderen komen met grote

Foto: Robert Pastoor

regelmaat naar de danslessen. Het zijn ook die kinderen die de voorstelling spelen. Mieke omschrijft haar eigen stuk niet als een stuk voor kinderen, maar als een stuk dat door kinderen is gemaakt voor kinderen én volwassenen. Er speelt één volwassen man in mee. Hij speelt de rol van vader. Geen onbelangrijke rol want het stuk gaat over een vader en een dochter. Bij het slapen gaan zegt de vader ‘I love you to the moon and back’ tegen zijn dochter. Het dochttertje wil weten hoe groot die liefde is en legt in haar droom een reis af naar de maan. Dan ontdekt ze hoeveel de vader van haar houdt.

De spellocatie ligt achter haar dansstudio. Nu nog

een lege vlakte, maar met de vele lampen en een podium moet het een lust voor het oog worden. “Ik wilde heel graag de voorstelling buiten spelen. Dan kan je de sfeer van de natuur vangen. In een saai gebouw moet je alles nog aankleden.” Een voorstelling zoals deze moet een jaarlijks terugkerend gebeuren worden. “Daarnaast wil ik binnen nu en vijf jaar een internationale danstopper voortbrengen. Er loopt hier zoveel talent rond op het gebied van dans en theater. Meer dan wij met elkaar in de gaten hebben. Ik hoop dat de theatecultuur hier ook gaat groeien. Ik weet niet of mensen wel echt op theater zitten te wachten, maar als ze weten hoe mooi het kan zijn, dan zou het echt fantastisch zijn om die

cultuur te vergroten. Want het is zeker aanwezig”, zegt Mieke enthousiast.

‘I love you to the moon and back’ wordt morgen en zaterdag opgevoerd bij Dance & More aan de Kaya Neerlandia. Er zijn nog kaarten beschikbaar.

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

Kroongetuige Nabil B. heeft geen advocaat meer

SCHIPHOL — Nabil B., kroongetuige in het omvangrijke liquidatieproces Marengo, wordt momenteel niet bijgestaan door een advocaat. Zijn advocaat Derk Wiersum werd afgelopen september doodgeschoten, waarschijnlijk vanwege zijn werk.

Een andere advocaat heeft de verdediging neergelegd. Hij heeft nog geen nieuwe raadsman, meldde de rechtbank vandaag. B. is niet aanwezig bij de zitting in de extra beveiligde rechtbank op Schiphol. Hij zit op een andere, onbekende locatie. Aanvankelijk was de bedoeling dat er een videoverbinding met hem zou zijn, maar door technische problemen was dat nog niet mogelijk. De zitting begon met bijna

twee uur vertraging, onder meer door de technische problemen en omdat er onvoldoende plekken waren voor de pers. Binnen enkele minuten werd er overigens weer geschorst, omdat een van de advocaten meldde dat er – ondanks alle waarschuwingen vooraf – toch een foto van de zittingszaal op Twitter was verschenen. Het ging om een foto van de perskamer. Op de foto was een beeldscherm te zien, met beeld van de zaal waarin het

proces plaatsvindt. Ook de rechters zijn zichtbaar op de foto. De rechtbank heeft de betrokken journalist weggestuurd en ook morgen de toegang tot het gerechtsgebouw op Schiphol ontzegd. “Zo gaan we daarmee om”, aldus de voorzitter onverbiddelijk. Het proces is met veel veiligheidsmaatregelen omgeven. Er mogen geen beeldopnames gemaakt worden in de zaal en de namen van rechters en officieren van justitie mogen niet genoemd worden. Marengo gaat over een reeks liquidaties die vermoedelijk in opdracht van de voortvluchtige Ridouan Taghi werden uitgevoerd. Het liquidatieproces wordt

– als het aan het Openbaar Ministerie ligt – volgend na jaar inhoudelijk behandeld, aldus de officier van justitie vandaag tijdens de inleiden-de zitting.

Wanneer volgend jaar, dat is nog niet duidelijk, maar waarschijnlijk na 13 november. Voor die tijd is de extrabeveiligde rechtbank op Schiphol namelijk gereserveerd voor het MH17-proces. Marengo vindt ook in die rechtbank plaats. Het grote moordproces kent inmiddels zeventien verdachten, onder wie Taghi en zijn eveneens voortvluchtige vermeende rechterhand Said Razzouki.

Grote drukte bij Britse stembureaus

De Britse oppositieleider Jeremy Corbyn.

LONDEN — Bij de stembureaus in Londen is het ‘ongewoon druk’ voor de parlementsverkiezingen van Groot-Brittannië. Op veel plaatsen staan lange rijen, melden kiezers via sociale media.

De leiders van de twee belangrijkste partijen, Boris Johnson van de Conservatieven en Jeremy Corbyn van Labour, brachten al vroeg hun stem uit. Johnson deed dit vlak bij zijn ambtswoning in Downing Street en Corbyn in zijn kiesdistrict in de Noord-Londense wijk Islington. Corbyn vertegen-

woordigt dit kiesgebied al sinds 1983.

Johnson stemde op een ongebruikelijke plek. Kandidaten stemmen normaliter in hun eigen kiesdistrict, niet in de laatste plaats om zichzelf een stem te geven en zich te tonen aan de kiezers uit hun district.

Johnsons kiesdistrict Uxbridge and South Ruislip ligt in West-Londen. Politieke tegenstanders daar willen zijn zetel in het Lagerhuis afpakken en hebben er acties georganiseerd om zo veel mogelijk kiezers te mobiliseren voor Ali Reza Milani, de tegenkandidaat van Labour. Johnson won zijn zetel in 2017 met ruim 5000 stemmen verschil.

Het district telt bijna 72.000 kiesgerechtigden.

50 activisten Greenpeace opgepakt in Brussel

De betogers gebruikten Bengaals vuur om het gebouw symbolisch in brand te steken.

BRUSSEL — De Belgische politie heeft in Brussel vijftig demonstranten van Greenpeace gearresteerd. Dat maakte een zegsvrouw van de politie bekend. De betogers krijgen een proces-verbaal vanwege het gebruik van Bengaals vuur.

Greenpeace betoogde vanochtend, bij de start van de EU-top over het klimaat, bij de hoofdzetel van de Europese Raad en stak die symbolisch in brand. Met grote spandoeken met vlammen en de boodschap ‘Climate Emergency’ maakte de mi-

lieuorganisatie duidelijk dat de European Green Deal ontoereikend is. “De wereld staat in brand en onze overheden laten het branden.

Het is niet genoeg om in 2050 klimaatneutraal te zijn”, aldus Greenpeace-di-

recteur Jorgo Riss. Het protest, waarbij ongeveer zestig activisten waren betrokken, werd tegen de middag beëindigd. Tijdens de actie was het gebouw niet toegankelijk.

De actie van Greenpeace stond in het kader van de EU-top rond klimaat, die momenteel in Brussel gehouden wordt, en van de European Green Deal die gisteren bekend werd gemaakt.

Mogelijk delen vermist vliegtuig gevonden

SANTIAGO — De Chileense luchtmacht heeft gisteren brokstukken gevonden die vermoedelijk afkomstig zijn van een militair vrachtvliegtuig dat eerder deze week met 38 mensen aan boord neerstortte.

De brokstukken lagen in een afgelegen stuk ijszee tussen Zuid-Amerika en de Zuidpool, dertig kilometer ten zuiden van de plek waarvandaan het toestel voor het laatst contact maakte, meldt de Chileense luchtmacht in een verklaring.

De brokstukken worden geborgen, en geprobeerd wordt te achterhalen of ze van de Hercules C130 zijn. Het toestel was onderweg vanaf de zuidelijke stad Punta Arenas naar een Chileense basis op Antarctica, maar verdween maandag kort na het opstijgen. De luchtmacht concludeerde de volgende ochtend vroeg dat het toestel, gelet op de verstreken tijd, moest zijn neergestort. Waardoor het toestel is neergestort, is nog onduidelijk. De autoriteiten achten de kans klein dat er overlevenden worden gevonden.

Rusland zet 2 Duitse diplomaten uit

Duitsland zette eerder 2 Russische diplomaten uit in verband met de moord op een Georgische man in Berlijn, in augustus.

MOSKOU — Rusland zet twee Duitse ambassade medewerkers uit als vergelding voor de maatregel die Duitsland vorige week nam. Dat heeft Rusland aan de Duitse ambassadeur laten weten.

“Dit is een standaardreactie op de zet van Duitsland”, meldt het Kremlin in een verklaring. “We hopen dat dit geen nadelige gevolgen heeft voor onze band met Duitsland.” Duitsland noemt de vergeldingsactie van Rusland ‘een verkeerd signaal en onterecht’.

Duitsland zette de twee

Russische diplomaten vorige week uit in verband met de moord op een Georgische man in Berlijn, in augustus. Die werd op klaarlichte dag doodgeschoten in een park in de Duitse hoofdstad. De veertigjarige Zelimchan Changosjvili was een etnische Tsjetsjeen. Hij werd waarschijnlijk omgebracht

door een man met een vals Russisch paspoort.

Het Kremlin ontkent betrokken te zijn geweest bij de dood, maar Duitsland betwijfelt dat. Maandag vroeg bondskanselier Angela Merkel hulp bij het onderzoek aan president Vladimir Poetin. De Russische president zei dat Changosjvili een moordenaar was die betrokken was geweest bij “bloedige daden op Russisch grondgebied”.

Vader Ruinerwold na maanden nog niet gehoord

ASSEN — De vader van het gezin dat een teruggetrokken leven leidde op een boerderij in het Drentse Ruinerwold, is twee maanden na zijn arrestatie nog altijd niet gehoord door de politie.

Zijn advocaat Robert Snorn bevestigt berichtgeving van het *Dagblad van het Noorden* dat Gerrit-Jan van D. enkele jaren geleden een hersenbloeding heeft gehad en daardoor zijn spraakver-

mogen volledig is verloren. De politie en het Openbaar Ministerie zoeken volgens Snorn nog naar methoden om Van D. wel te kunnen horen.

Een schriftelijk verhoor is evenmin mogelijk, omdat Van D. gedeeltelijk verlamd is geraakt door de bloeding. Van D. wordt verdacht van seksueel misbruik, mishandeling en vrijheidsberoving van zijn zes jongvolwassen kinderen.

Trump hekelt Thunberg als Persoon van het Jaar

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft uitgedaald naar de Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg. Hij twitterde dat hij het belachelijk vindt dat het weekblad *Time* haar heeft uitgekozen tot Persoon van het Jaar.

“Dit is zo zot, Greta moet iets gaan doen aan haar probleem met woedebeheersing en naar een goede ouderwetse film gaan met een vriend. Relax Greta, relax!” De activiste heeft in een reactie hierop haar Twitterbio aangepast. Daar staat

nu dat ze een tiener is die aan haar woedebeheersing werkt die momenteel aan het relaxen is en naar een film kijkt met een vriend.

Trump (73) was in 2016 Persoon van het Jaar bij *Time*. De zestienjarige Thunberg is *Time*'s jongste Persoon van het Jaar ooit. Ze begon in de zomer van 2018 met spijbelen en actievoeren voor het Zweedse parlement in Stockholm om de uitstoot van broeikasgassen te stoppen. Ze kreeg internationaal navolging. In september demonstreerden scholieren en studenten wereldwijd voor meer aandacht voor het klimaat.

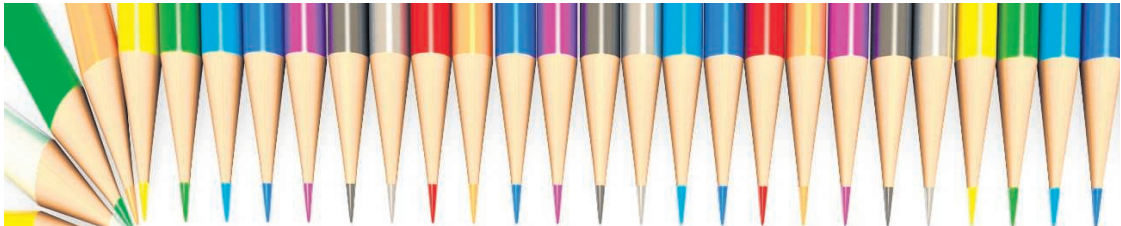
‘Weinstein schikt met tientallen slachtoffers’

NEW YORK — Harvey Weinstein en de leiding van zijn failliete filmstudio treffen een miljoenenschikking met tientallen vermeende slachtoffers van de filmproducent.

Het gaat volgens betrokken advocaten om meer dan dertig actrices en voormalig medewerkers van Weinstein, bericht *The New York Times*. Weinstein is door tientallen vrouwen beschuldigd van seksueel wangedrag, waaronder verkrachting. De schikking moet een einde maken aan vrijwel alle civiele rechtszaken tegen Weinstein en zijn voormalige bedrijf. Er is een bedrag mee gemoeid van 25 miljoen dollar. De oud-filmproducent zou de schikking niet uit eigen zak hoeven te betalen. Daar draaien verzekeraars voor op. Ook hoeft Weinstein niet toe te geven dat hij zich schuldig maakte aan strafbaar gedrag. De overeenkomst moet nog definitief worden goedgekeurd door betrokkenen en de rechtbank. Ex-model Zoe Brock

(45), die Weinstein beschuldigt van wangedrag, zegt dat ze zich ‘verslagen en hopeloos’ voelt vanwege de schikking. Ze is teleurgesteld dat Weinstein en topmedewerkers van zijn voormalige bedrijf de schikking niet zelf hoeven te betalen. Volgens Brock zag ze alleen geen juridisch alternatief.

Het zou de bedoeling zijn dat achttien vermeende slachtoffers samen een bedrag van 6,2 miljoen dollar delen. Niemand krijgt dan meer dan een half miljoen. Ook wordt 18,5 miljoen dollar opzijgezet voor andere mensen die Weinstein van misbruik beschuldigen. Zeker twee vrouwen weigeren mee te doen aan de schikking en willen die aanvechten. De deal maakt geen einde aan alle juridische problemen van de voormalige filmproducent. Die wordt in de Verenigde Staten ook nog strafrechtelijk vervolgd voor het seksueel misbruiken van twee vrouwen. Weinstein ontkent dat hij vrouwen tot seks heeft gedwongen.

Attentie deelnemers van de Amigoe Aruba kleurwedstrijd!

Directie van Amigoe di Aruba is zeer tevreden met het aantal kinderen die mee hebben gedaan aan de kleurplaatactie. We hebben een groot aantal kleurplaatjes ontvangen, maar kunnen maar 3 winnaars voor de mega tekenset uitkiezen. Amigoe Aruba wil echter alle kinderen bedanken voor hun deelname aan de kleuractie. Wij willen graag **ALLE** deelnemers uitnodigen bij ons op kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 kantoor 2 op maandag

16 december 2019 om 3 uur 's middags.

Deelnemers die geen mega tekenset hebben gewonnen krijgen voor hun deelname een leuk cadeau!
Leuk hè?
Graag vragen wij alle ouders om de aanwezigheid van hun kind(eren) vóór 13 december 2019 telefonisch bij Rushilene te bevestigen op nummer 582-4333.

Amigoe Aruba wenst u gelukkig feestdagen toe.

Kidneys297
Be aware, stay healthy!

Aruba is...
Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi
☎ 583-8383

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

VRIJDAG			
13 DECEMBER 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 15 en 22 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	32°	15 km/u	21%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:52	18:16	10 v/d 10	

VRIJDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 15 en 22 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	29°	15 km/u	17%
Maansopgang	Maansondergang		
19:50	09:03		

Aankomsttijden	Dienstdoende huisartsen
	Donderdag 12 December 2019
Cruiseschepen	Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Vrijdag 13 Dec. '19	Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Ramautar
Celebrity Reflection 16.00 – ****	Dienstdoende apotheken
Volendam 08.00 – 23.00	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Zaterdag 14 Dec. '19	Botica Seroe Preto 584-4833
Aidaperla 08.00 – 18.00	Dienstdoende apotheken
Eurodam 13.00 – 23.00	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Celebrity Reflection-Dept. **** – 18.00	Botica del Pueblo 582-1253
Star Flyer 10.00 – 18.00	
Zondag 15 Dec. '19	
Serenade Of The Seas 16.30 – ****	
Zuiderdam 08.00 – 23.00	

BVN

15:30 Sesamstraat	06:45 De Wereld Draait Door
15:45 Tik Tak	07:35 NOS Journaal
15:50 Het Klokhuis	07:55 Weerbericht Europa/Afrika
16:05 De vloer op jr	08:00 Droomhuis Gezocht
16:20 NOS Jeugdjournaal	08:50 Vandaag over 1 jaar
16:25 Blokken	09:40 Nieuwsuur
16:55 Thuis	10:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20 EenVandaag	10:30 Pauw
17:45 Dagelijkse Kost	11:25 Keuringsdienst van Waarde
18:00 VRT Journaal	11:55 Iedereen Beroemd
18:45 De Wereld Draait Door	12:00 VRT Journaal
19:35 NOS Journaal	12:35 2Doc: Goede bure
19:55 Weerbericht Europa/Afrika	13:25 Sterren op het Doek
20:00 Droomhuis Gezocht	14:00 NOS Journaal
20:50 Vandaag over 1 jaar	14:15 BinnensteBuiten
21:40 Nieuwsuur	14:40 Tijd voor MAX
22:25 Weerbericht Amerika/Caribiën	15:20 Sesamstraat
22:30 Pauw	15:40 Het Klokhuis
23:25 Keuringsdienst van Waarde	15:55 Checkpoint
23:55 Iedereen Beroemd	16:20 NOS Jeugdjournaal
	16:25 Blokken
	16:55 Thuis
vrijdag 13 december	17:20 EenVandaag
00:00 VRT Journaal	17:35 NOS gesprek
00:35 De Afspraak	minister-president
01:20 De toekomst is fantastisch	Dagelijkse Kost
02:00 Nu te Zien!	17:45 VRT Journaal
02:05 NOS Journaal	18:00 De Wereld Draait Door
02:20 BinnensteBuiten	18:45 NOS Journaal
02:50 Tijd voor MAX	19:35 Weerbericht Europa/Afrika
03:30 Sesamstraat	19:55 Keizersvrouwen
03:45 Tik Tak	20:00 André Rieu
03:50 Het Klokhuis	20:50 Nieuwsuur
04:05 De vloer op jr	21:35 Weerbericht Amerika/Caribiën
04:20 NOS Jeugdjournaal	22:25 Pauw
04:25 Blokken	22:30 NOS Studio
04:55 Thuis	Sport Eredisvisie
05:20 EenVandaag	
05:45 Dagelijkse Kost	
06:00 VRT Journaal	

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Yakari Gabriel Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

-Kinderen mogen alleen vuurwerk afsteken onder toezicht van volwassenen
-Voorzichtigheid geboden bij afsteken vuurwerk

Groenten en fruit zijn vaak vervuild met hormoongif

Op voedsel in Nederlandse winkels zijn restanten van bestrijdingsmiddelen te vinden die kunnen leiden tot medische problemen. Dat schrijft *Trouw* op basis van onderzoek en analyse door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). In ongeveer de helft van Spaanse nectarines, druiven en perziken zitten stoffen die de hormoonhuishouding kunnen verstoren. Ook andere fruitsoorten, groenten, kruiden, zaden, granen, aardappelen en noten op de

Nederlandse markt bevatten resten van pesticiden met hormoonverstorende eigenschappen. De stoffen worden gevonden in bijna één op de vijf producten die door de NVWA zijn onderzocht. De chemische stoffen kunnen de hormoonbalans in het lichaam aantasten en worden in verband gebracht met onvruchtbaarheid, aangeboren afwijkingen, overgewicht, diabetes, ADHD en autisme. Vooral zwangere vrouwen en baby's zijn kwetsbaar.

Rijksmuseum toont 'schat' van de Oranjes

Foto: AFP

Een gouden beker die wordt beschouwd als de belangrijkste koninklijke schat ooit, is sinds gisteren te zien in het Rijksmuseum in Amsterdam. De beker is in 1610 gemaakt door edelsmid Paulus van Vianen (1570-1613). Het museum kreeg het werk vorig jaar in langdurig bruikleen. Van Vianen maakte het kostbare werk in opdracht van een hertog aan het Praagse Keizerlijk Hof. Die gaf de beker vervolgens in 1623 aan zijn oudste dochter, die getrouwd was met de stadhouder van Friesland en Drenthe: Ernst-Casimir van Nassau-Dietz. Daardoor belandde de beker in de stadhouderlijke kunstkamer in

Leeuwarden. In 1711 kreeg hij een plek in de schatkamer van de stadhouders in Den Haag en tot 1881 was hij in bezit van het Nederlandse koningshuis. Na het huwelijk van Wilhelm Fürst zu Wied en Marie van Oranje-Nassau in 1870 kwam de beker in 1881 terecht bij de familie Von Wied in Duitsland. Sindsdien is hij in deze familie gebleven. Vorig jaar werd het werk onverwacht aan het Rijksmuseum aangeboden, waarop een particulier het heeft aangekocht en in langdurig bruikleen heeft gegeven. De gouden beker is te zien in de Eregerij van het Rijksmuseum.

'Schilderij Klimt teruggevonden achter klimop'

Foto: Shutterstock

Achter een klimop op een muur van de Italiaanse kunstgalerie Ricci Oddi in Piacenza is een schilderij gevonden dat vrijwel zeker een in 1997 uit de galerie gestolen werk is van de Oostenrijkse schilder Gustav Klimt (1862-1918). Het portret van een vrouw uit 1917 werd door

mensen die de klimop moesten verwijderen achter een luik in een plastic vuilniszak gevonden. Deskundigen die het werk onderzoeken gaan ervan uit dat dit het originele schilderij betreft. Jonathan Papamareng van de gemeente Piacenza gelooft niet dat het schilderij daar al die

Mensen

Ijsmassa Groenland smelt sneller dan gedacht

Foto: Shutterstock

De ijsmassa van Groenland smelt nog veel sneller dan totnogtoe werd aangenomen. Het tempo waarin het ijs er verdwijnt, komt overeen met het ernstigste opwarmingsscenario van het internationale klimaatpanel IPCC. Het grote smelten verloopt inmiddels zeven keer zo snel als in de jaren negentig, becijfert een team van 89 wetenschappers van vijftig internatio-

nale organisaties. Onderzoekers van de TU Delft en de Universiteit Utrecht werkten mee aan 'het meest complete beeld van het ijsverlies van Groenland tot nu toe'. Ze combineerden 26 afzonderlijke onderzoeken naar de omvang van de ijskap, waaronder de gegevens van elf satellietmissies. Die leveren 'onweerlegbaar bewijs', zeggen de onder-

zoekers. Sinds 1992 heeft Groenland 3800 miljard ton ijs verloren. Die hoeveelheid is goed voor een wereldwijde zeespiegelstijging van 10,6 millimeter. Het hoogtepunt – of dieptepunt – was vooralsnog 2011. In dat jaar smolt 335 miljard ton Groenlands ijs. De cijfers over 2019 zijn nog niet definitief, maar zouden dit kunnen overtreffen, aldus de Universiteit Utrecht.

Politie neemt 866 kilo vuurwerk in beslag

Foto: Shutterstock

De politie heeft gisteren 866 kilo zwaar vuurwerk gevonden in een woning in Arnhem. Het vuurwerk is in beslag genomen, meldt de politie Arnhem-Zuid op Facebook. Volgens de politie waren er

aanpassingen gedaan aan een deel van het vuurwerk. Daardoor was de kans op een ongeluk groter. Als er iets was misgegaan, dan waren omliggende huizen volgens de politie zwaar beschadigd. Het vuurwerk

was een groot risico voor iedereen in de omgeving.

De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) heeft het vuurwerk meegenomen en onschadelijk gemaakt.

Eerherstel voor biseksuele Britse veteraan

Foto: Shutterstock

De Britse strijdkrachten geven een medaille terug aan een biseksuele veteraan. Die was in de jaren negentig vanwege zijn geaardheid uit de marine gezet. De autoriteiten gaan nu door het stof en beloven de oud-militair zijn onderscheiding 'persoonlijk' te overhandigen. De 68-jarige Joe Ousalice zat achttien jaar bij de marine. De radio-operator was onder meer uitgezonden naar de Falklandeilanden tijdens het conflict met Argentinië. Hij kreeg in 1991 een medaille vanwege zijn lange dienstverband en goede gedrag.

Ousalice verloor zijn onderscheiding nadat zijn geaardheid aan het licht was gekomen. Hij vertelde dat iemand na een krijgsraad met een schaar zijn medaille losknipte. Het beleid voor homoseksuele militairen ging in het jaar 2000 alsnog op de schop. Het ministerie van Defensie zegt te betreuren hoe Ousalice in 1993 is behandeld en biedt hem excuses aan. "We erkennen dat ons beleid voor homoseksuelen in het leger onjuist, discriminerend en onrechtvaardig voor de betrokkenen was."

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Cookiemeldingen webshops mogen vaak niet

Veel webwinkels in Nederland overtreden de regels met de manier waarop ze zogenaemde tracking cookies plaatsen. Dat zijn bestandjes die het surfgedrag van bezoekers op andere sites volgen, zodat de bezoeker gerichte advertenties te zien krijgt. De sites krijgen van de Autoriteit Persoonsgegevens de opdracht om hun manier van werken te veranderen. Sites mogen pas cookies plaatsen wanneer mensen daar expliciet toestemming voor hebben gegeven. Een melding als 'Wanneer u doorgaat op deze website, stemt u in met het plaatsen van cookies' is niet toegestaan. Een toestemmingsformulier waarop het

hokje met 'ja' al is aangevinkt, mag ook niet. De Autoriteit Persoonsgegevens, de privacywaakhond van de overheid, heeft ongeveer 175 websites gecontroleerd. Het gaat niet alleen om webshops, maar ook om gemeenten en media. Bijna de helft voldeed niet aan de regels. Daaronder waren vrijwel alle gecontroleerde webshops.

Eerder liet de Autoriteit Persoonsgegevens al weten dat cookiemuren niet mogen. Bij zo'n muur krijgen mensen pas een site te zien wanneer ze toestemming geven voor cookies. Wie geen toestemming geeft, komt de site niet op.

Man met 50.000 euro gepakt op Schiphol

Een dertigjarige man uit Albanië is op Schiphol opgepakt met 50.000 euro in zijn koffer. De man wordt verdacht van witwassen. Hij was vanuit Spanje naar Nederland gevlogen.

De man liep zondag tegen de lamp doordat zijn koffer opensprong bij de bagageafhandeling. De koffer sprong buiten op, waardoor bankbiljetten wegwaaiden.

De biljetten waren niet meer te achterhalen, zegt de marechaussee. Welk bedrag met dit incident was gemoeid, is onbekend.

Die marechaussee wist de man op de luchthaven te arresteren. Hij had geen verklaring voor het geld. Reizigers moeten van tevoren aangeven dat ze met meer dan 10.000 euro op zak het vliegtuig instappen.

De verdachte blijft voorlopig vastzitten. Het onderzoek van de politie loopt nog.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

